

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water d.d. 12 oktober 2015 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Voorzitter: dr. I. Thonon;

Leden van GS: drs.ing. P. van den Berg, R.W. Krol, mw. A.M.A. Pennarts en mw. mr. J. Verbeek-Nijhof;

Commissieleden: mw. F.M. Arissen LLB (PvdD), drs. J.G. Boerkamp (D66), ing. D.G. Boswijk (CDA), mw. E.J. Broere-Kaal (PVV), mw. H. Chidi (D66), mw. drs. A. Dekker (D66), H. van Deún (PVV), mw. D.J. Dorrestijn-Taal (CDA), mw. drs. N. Eijsbroek (VVD), mw. ir. A.A. Ens (VVD), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), drs. J. Germs (VVD), drs. C. de Heer (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. E. Kotkamp (GroenLinks), drs. C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), P.C. Kroon (GroenLinks) P. van Leeuwen (SGP), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), mw. M.G. Noordenbos (SP), ing. T. van Oosterom (CDA), P.D. Overkleeft (D66), mw. A.M. Poppe (SP), A.Ph.J. Richter (50PLUS), drs. W.J. Ubaghs (PVV), drs. W. Wagenmans;

Van ambtelijke zijde aanwezig: E. Bok (griffier) en mw. W. Voorneman-Rijkers (verslag);

1. ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, de heer Thonon, opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Spreker memoreert dat hij met zijn covoorzitter, mw. Vaessen heeft afgesproken, dat hij deze vergadering zal voorzitten.

Met betrekking tot de vergaderorde deelt hij mede dat hij, zoals in de voorzittersmail is aangegeven, het College zal verzoeken vragen die hij als technisch beoordeelt schriftelijk te beantwoorden; dat aan de commissie wordt verzocht alleen in te gaan op de voorgelegde vraag en dat de spreektijdenregeling zal worden gehanteerd.

1.2 Vaststellen agenda

De heer Boerkamp verzoekt om agendering van het ter informatie toegezonden stuk 4.1, Statenbrief bestuursovereenkomsten Zoetwater; een schriftelijke motivatie volgt.

GroenLinks geeft aan dit voorstel te ondersteunen.

De voorzitter zegt agendering toe.

Met in achtneming van het vorenstaande wordt de agenda vastgesteld.

1.3 Mededelingen

Gedeputeerde Van den Berg vestigt de aandacht op de statushouders, een onderwerp dat de komende tijd vaker zal terugkomen. Dit geldt eveneens voor de asielzoekers, omdat op landelijk- en gemeentelijk- maar zeker ook op provinciaal niveau goed nagedacht gaat worden over hoe deze problematiek te tackelen en wie daar de verantwoordelijkheid neemt. Op 22 september jl. hebben de CvdK en spreker gesproken met het COA, waarin o.a. de vraag aan de orde is gekomen of de provincie opvanglocaties kan vinden voor huisvesting van vluchtelingen. Het beschikbaar stellen van opvanglocaties voor vluchtelingen is primair een zaak van de gemeenten, maar de provincie heeft aangeboden daar waar nodig ondersteuning te bieden en bij een hulpvraag van gemeenten en/of COA verbindend op te treden.

De huisvesting van vergunninghouders is een lastige materie. De vergunninghouders stromen op dit moment niet uit de asielzoekerscentra, waardoor ze plekken voor de opvang van de nieuwe vluchtelingen bezet houden. Op grond van de wetgeving is de rol van de provincie in deze om gemeenten erop te attenderen, dat zij hun taakstelling moeten gaan halen. Gelet op de bestuurlijke drukte op dit onderwerp lijkt het spreker echter niet verstandig om de gemeenten daarop nu rechtstreeks aan te spreken. Er wordt hierover thans nl. op diverse niveaus (ministerieel, CvdK, IPO, VNG) nagedacht hoe dit probleem structureel kan worden opgelost.

Op 13 oktober a.s. vindt in dit provinciehuis een overleg plaats met de burgemeesters en verantwoordelijke wethouders, waarbij ook spreker aanwezig zal zijn, om te bekijken in hoeverre voldaan kan worden aan de vraag van het Kabinet om in de provincie Utrecht een grote opvang te realiseren voor de vluchtelingen. Daarbij komt de vraag aan de orde wat de rol van de provincie zou kunnen zijn als gemeenten daar niet uitkomen. Zoals gezegd heeft de provincie daarin op dit moment geen formele rol, maar in dat geval zullen de mogelijkheden van het provinciaal instrumentarium worden verkend. Zoals wellicht bekend is, biedt bv. de Crisis- en Herstelwet eventueel mogelijkheden om in te treden; dat vergt echter wel een Statenbesluit. Om heen en weer gesleep met asielzoekers te voorkomen, wordt een klemmend beroep gedaan op alle partijen om mee te werken aan oplossingen.

Spreker verwacht nog regelmatig op dit onderwerp te zullen terugkomen.

Desgevraagd door de heer Wagenmans zegt spreker toe de Staten via een memo te zullen informeren over het resultaat van het overleg met burgemeester en verantwoordelijk wethouders.

De heer Van Deún merkt op, dat de commissie vorige week al via de voorzittersmail is geïnformeerd over deze mededeling; in de agenda, die via de website is gepubliceerd, staat hierover echter niets. Hierdoor is in de visie van de PVV aan inwoners van de provincie Utrecht de kans ontnomen hierbij op de publieke tribune aanwezig te zijn. De PVV verzoekt het vorenstaande voor de volgende keer als aandachtspunt mee te nemen.

Inhoudelijk wordt geschetst, dat de rol van de provincie heel beperkt is. De PVV onderschrijft dit, maar wijst erop dat de provincie wel in financiële zin een toezichthoudende rol heeft op gemeenten. Het valt de PVV op dat de gemeenten heel veel statushouders mogen blijven opvangen, maar dat er in het geheel niet wordt gesproken over de financiële consequenties voor de gemeentelijke begrotingen. Op dit moment worden de gemeentelijke begrotingen vastgesteld zonder dat er rekening wordt gehouden met alle kosten die dit jaar en volgend jaar ten laste komen van de gemeenten. Als een willekeurige gemeente 100 statushouders opvangt, kost dit al € 1,3 mln. aan uitkeringsgeld; daar komen nog o.a. beheers- en uitvoeringskosten bij.

Geïnformeerd wordt hoe GS in deze met hun toezichthoudende rol denken om te gaan.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt, dat op dit moment op alle niveaus in kaart wordt gebracht wat de problematiek behelst en kost en hoe die kosten kunnen worden beheerst. Indien blijkt dat gemeenten door deze problematiek financieel in de problemen komen, zal dat ongetwijfeld tot uiting komen in de desbetreffende financiële rapportages.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof bevestigt het laatste en voegt hieraan in het kader van de toezichthoudende rol van de provincie toe, dat daar nog geen zicht op is omdat de begrotingen nog moeten worden vastgesteld.

De voorzitter neemt de opmerking van de PVV over de mededelingen in de agenda die, via de website wordt gepubliceerd, mee naar het Presidium. Persoonlijk acht hij het een goede suggestie om de mededelingen, die in de voorzittersmail worden gemeld, ook op te nemen in de agenda die op de website staat.

Met betrekking tot het proces ten aanzien van de aanstelling van een nieuwe Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit licht gedeputeerde Van den Berg toe, dat er een ambtelijke voorselectie heeft plaatsgevonden uit 46 kandidaten. Een selectiecommissie gevormd uit Statenleden (de dames Broere en Vaessen; de heren Bekkers en P. van Leeuwen) en GS gaat hedenmiddag bekijken welke drie kandidaten zij uit die voorselectie willen uitnodigen voor een gesprek. Het streven is de nieuwe Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit in de Statenvergadering van 7 december a.s. te kunnen voorstellen.

Gedeputeerde Pennarts deelt mede dat de provincie door Vitens is geïnformeerd over een marginale overschrijding van de drinkwaternorm in het uitgaande water van Beerschoten. Dat heeft te maken met de spoedlocatie De Holle Bilt. De normen van drinkwater zijn hoger dan de saneringsnormen, waardoor er zal worden ingegrepen. Het uitgaande water van Beerschoten zal worden gemengd met water van de Soesterduinen, waarmee het risico wordt opgeheven. Spreester benadrukt overigens, dat er geen gevaar is voor de kwaliteit van het drinkwater bij de mensen thuis. Er moet echter wel een maatregel worden genomen om het op te lossen. Hierbij wordt gedacht aan een interceptieput. Daarover wordt te zijner tijd uitleg gegeven via de website van Vitens.

Gedeputeerde Krol memoreert, dat de bijeenkomst op 26 oktober a.s. over het Meerjarenprogramma AVP (11.00 – 12.00 uur) en de nieuwe Natuurbeschermingswet (12.00 – 13.00 uur).

Gedeputeerde Krol deelt voorts mede, dat hij vorige week met zijn college portefeuillehouders bij de provincies heeft gesproken over het Faunabeleid om te bewerkstelligen dat er in deze meer afstemming plaatsvindt tussen provincies. Het blijkt dat provincies zeer verschillend omgaan met het Faunabeleid. Dat heeft o.a. te maken met de democratie, die in elke provincie anders is. Afgesproken is om de onderwerpen, waarover wel overeenstemming is, meer samen te gaan doen. Wordt vervolgd.

1.4 Verslag vergadering Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 7 september 2015

Dit verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

1.5 Rondvraag

De heer P. Van Leeuwen deelt onder verwijzing naar agendapunt 4.3, Statenbrief Advies “Infrastructuur en Omgevingskwaliteit” van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit mede, dat de SGP zich in algemene zin afvraagt hoe serieus die adviezen worden genomen. De SGP heeft het gevoel dat er wel waardering wordt uitgesproken voor het advies, maar dat hiermee niets wordt gedaan.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat het hem evident lijkt dat als PS, GS dan wel gezamenlijk adviescommissies in het leven roepen die adviezen worden gewogen en wordt besloten wat daarmee wordt gedaan. Het kan zijn dat een advies niet wordt gevolgd omdat het contrair is aan het provinciale beleid of dat daarover een andere opvatting bestaat, dat het advies wordt meegenomen in beleid of wordt aangehouden omdat de provincie er nog niet aan toe is. Spreker

zegt de commissie een aantal voorbeelden toe, waarbij de adviezen in het beleid vorm zijn gegeven. Spreker kan zich voorstellen dat dergelijke adviezen vanaf heden expliciet met de Staten worden besproken en afgesproken wordt hoe hiermee wordt omgegaan.

De heer De Heer memoreert het vorige advies over Binnenstedelijke Kwaliteit. GS hebben in januari toegezegd nog met een inhoudelijke reactie te zullen komen. Voormalig gedeputeerde De Vries heeft dit overgelaten aan zijn opvolger.

Gedeputeerde Van den Berg zegt toe dit te zullen nakomen.

De heer Boerkamp merkt op dat het advies van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (agendapunt 4.2) vooral ziet op Mobiliteit, de inpassing daarvan en de aanpak met knooppunten. Op grond hiervan informeert D66 of dit advies ook is geaandeerd voor MME.

De voorzitter zegt toe deze vraag te zullen meenemen naar het Presidium.

Mevrouw Dekker deelt mede dat D66 vanuit een andere invalshoek een vraag heeft over de huisvesting van statushouders. De druk op de sociale huur is enorm. Er moet worden gezocht naar mogelijkheden om die druk te verlichten. D66 vraagt zich af of het verruimen van het aanbod op het gebied van de vrije sectorhuur daartoe geen mogelijkheid biedt. Dat zou via twee methoden kunnen. Zorgen dat hieraan in de woningprogrammering, waarover de provincie overigens niet gaat, aandacht wordt besteed. Daarnaast zou met de grote institutionele verhuurders het gesprek kunnen worden aangegaan over de inkomenseisen die aan vrije sectorhuur worden gesteld, waardoor er feitelijk een enorm gat is tussen sociale huur en de vrije sector. D66 is zich ervan bewust dat de provincie maar zeer beperkte bevoegdheden heeft op dit vlak. D66 vraagt zich echter of de provincie in haar rol als verbinder en aanjager in deze toch niet iets zou kunnen betekenen. Op grond van het vorenstaande stelt D66 de volgende vragen:

- is het College het met D66 eens, dat de druk op de sociale woningbouw zou verminderen als er wat ruimte wordt geschept in het middensegment en daardoor doorstromingsmogelijkheden worden gecreëerd;
- is het College bereid om met de betrokken verhuurders het gesprek aan te gaan over de inkomenseisen, zodat het gat tussen sociale- en vrije sector huur wat wordt gedicht;
- is het College bereid te praten met gemeenten over een programmering voor de woningbouw;
- of ziet het College wellicht nog andere mogelijkheden.

Gedeputeerde Van den Berg bevestigt dat er een gat zit in de aftoppingsgrens tussen de sociale- en vrije sectorhuur. Dat geldt voor het hele land en was feitelijk een voorbode in het kader van het nieuwe Woningwetstelsel. Doorstroming zou prettig zijn. Al sinds de Woningwet wordt gesproken over doorstroming. Op grond daarvan is het feitelijk vreemd dat niet gewoon voor de doelgroep wordt gebouwd in plaats van permanent voor de doorstroom. Het is echter een gegeven. Spreker erkent dat als de doorstroming wordt gestimuleerd het gat tussen de sociale- en vrije sectorhuur wellicht ook kan worden opgevangen, maar hij ziet geen rol noch een verantwoordelijkheid voor de provincie om in gesprek te gaan met beleggers om iets aan de huren te doen in relatie tot het inkomen; dat zijn individuele afwegingen, die de huurders maken in dat marktsegment. Een gesprek als zodanig zou wel kunnen plaatsvinden als er concrete aanvragen komen over een project dat mede wordt gefinancierd uit Binnenstedelijke Ontwikkeling en Wonen. De Kadernota ter zake zal nog aan de Staten worden voorgelegd. In eerste instantie zijn het de woonconsumenten, de woningcorporaties, gemeenten en hypotheekverstrekkers die in het nieuwe stelsel een rol hebben gekregen en dus niet de provincies.

Hetzelfde geldt voor de vraag met betrekking tot een gesprek met gemeenten over een programmering voor de woningbouw. Dat ligt bij de gezamenlijke gemeenten. De provincie heeft in deze geen primaire rol, maar in de bestuurlijke overleggen met corporaties en gemeenten en binnen het provinciale versnellingsnetwerk is spreker zeker bereid aandacht te blijven vragen voor het dichten van dat gat om de druk in de sociale huursector, die door een ieder wordt erkend en nog steeds toeneemt, op te lossen.

Over andere mogelijkheden komen GS met de Staten te spreken bij de behandeling van de Kadernota Binnenstedelijke Ontwikkeling en Wonen.

Mevrouw Dekker begrijpt het antwoord. Daarop heeft zij zelf gepreludeerd. De provincie heeft weinig bevoegdheden. Anderzijds stelt spreekster dat een overheid, als een maatschappelijk probleem wordt gesignaleerd, moet bekijken of dat probleem met gebruikmaking van alle mogelijkheden die er zijn kan worden beïnvloed. Op zich is D66 blij met de toezegging dat, wanneer zich momenten voordoen waarop dit aan de orde kan zijn, het gesprek daarover wordt aangegaan. Voor het overige zal D66 via andere politieke wegen zoeken naar mogelijkheden om dit probleem aan te kaarten.

Mevrouw Kotkamp onderschrijft, dat de doorstroom belangrijk is. Een bijkomend probleem bij de suggestie, om mensen uit sociale huurwoningen door te laten stromen naar vrije sectorwoningen is, dat de jaarlijkse huurverhoging een groot struikelblok is om die overstap te maken. Wellicht zou de provincie er op landelijk niveau nog eens op kunnen aandringen op dat punt iets te doen ter bevordering van de doorstroming.

De heer Van Muilekom herkent de vraagstukken op de woningmarkt met alle facetten die daarmee te maken hebben. Alle gemeenten hebben daar echter mee te maken. In het kader van de nieuwe Woningwet moeten gemeenten ook gaan nadenken over meer regionale woonvisies. Indien spreker naar de ontwikkelingen kijkt, wordt er veel gesproken over tienduizenden prefabwoningen; die kunnen snel worden gebouwd. De vraag is echter waar die dan gaan komen.

Geïnformeerd wordt of het College een rol ziet voor de provincie in de afstemming qua samenwerking tussen gemeenten, maar ook in de discussie over tijdelijke locaties voor huisvesting.

Mevrouw Eijsbroek informeert in het verlengde van datgene dat al is gezegd in hoeverre het College het gesprek gaat over regeldruk vermindering. Minister Blok heeft daarover al het een en ander voorgesteld.

Mevrouw Broere informeert of de commissie thans bezig is het gebrek aan beleid en visie op landelijk niveau in te vullen. Gedeputeerde Van den Berg zet uiteen dat de markt gaat over de beperking van de huurverhoging. Het is aan de individuele consument welke huur zij willen betalen in de vrije sector. Het College is niet van plan daarop actie te ondernemen.

Voor wat betreft de tijdelijke huisvesting/woningbouw stelt de provincie zich vooralsnog terughoudend op. Op het moment dat dit ruimtelijke consequenties met zich brengt, zal dit bestemmingsplannen raken en daarmee ook de PRS. In dat geval zal de provincie zeker in gesprek komen met samenwerkende gemeenten over hoe moet worden omgegaan met deze tijdelijke huisvesting.

Een ieder zal voorstander zijn van regeldruk vermindering. Spreker kan dit echter niet plaatsen op dit specifieke terrein, omdat er net een nieuwe Woningwet en Huisvestingswet in werking is getreden waarin op een nieuwe manier wordt samengewerkt; daarbij worden partijen o.a. aan elkaar gebonden via prestatieafspraken.

In het kader van de regionale woningmarkt zit de provincie wel aan tafel. In dat kader wordt getracht hierbij de marktpartijen te betrekken om de regionale woningmarkt goed in beeld te brengen; dat is feitelijk een permanente herijking. Op het moment dat er ineens een fors aanbod bijkomt, dan moet op die regionale woningmarkt worden bekeken welke partijen daar het handigste op kunnen gaan inspelen.

Mevrouw Dorrestijn vestigt de aandacht op een brief van zeven provincies aan het Ministerie van EZ over de fosfaatregering. In de brief wordt gevraagd alle aandacht te geven aan de koppeling van grondgebondenheid en de voorgestelde fosfaatregering. Het CDA informeert waarom de provincie Utrecht deze brief niet mede heeft ondertekend.

Gedeputeerde Krol deelt mee dat deze vraag hem via een andere weg eveneens door de VVD is gesteld. De provincie Utrecht is het op zich eens met de voorgestelde koppeling. In de brief staat echter ook een oplossingsmethode, die niet wordt onderschreven. In het IPO is met elkaar afgesproken alleen gezamenlijke brieven richting een Ministerie te sturen, indien de inhoud unaniem wordt onderschreven.

Desgevraagd door de heer Boerkamp licht spreker toe dat de brief begin juli van drie provincies (Utrecht, Zuid- en Noord-Holland) is verstuurd vanuit het Groene Hart perspectief. Dat ging over de specifieke problematiek van het westelijk veenweidegebied dat tussen deze drie provincies ligt. Vastgesteld is dat sprake is van een gezamenlijk vraagstuk op grond waarvan besloten is gezamenlijk op te treden; de overige provincies zijn daarvan in kennisgesteld.

1.6 Termijnagenda

De heer Germs memoreert het woordvoerdersoverleg op 14 september jl. over de Landschapsverordening. Geïnformeerd wordt wanneer het Statenvoorstel aanpassing Landschapsverordening tegemoet kan worden gezien.

Gedeputeerde Pennarts verzoekt voorlopig het eerste kwartaal 2016 op de Termijnagenda op te nemen. Zij komt hierop wellicht nader terug.

De heer De Heer vestigt de aandacht op de expertmeeting Deltaprogramma, die thans van de korte Termijnagenda is gedegradeerd naar de groslijst p.m. Er speelt ten aanzien van dit onderwerp heel veel. Binnenkort vindt ook weer een landelijk congres plaats. Op grond van het vorenstaande pleit de ChristenUnie ervoor die expertmeeting wel op korte termijn te organiseren en wordt voorgesteld hierover de volgende vergadering een beslissing te nemen.

Voorts wijst spreker erop dat er drie openstaande moties zouden worden meegenomen bij de eerste herziening van de PRS. De ChristenUnie komt die onderwerpen echter niet tegen in de Startnotitie. Dit betreffen de moties over de Natuurbank voor natuurcompensatie, Agrarische cultuurlandschappen op de Utrechtse Heuvelrug (Soestereng) en over de Oude Hollandse Waterlinie. De laatste twee zijn geschrapt, omdat deze worden overgeheveld naar de Cultuurnota. Als er echter bij de Cultuurhistorische hoofdstructuur zaken gebeuren die invloed hebben op de PRS is de vraag of dit dan gebeurt.

Gedeputeerde Van den Berg deelt mede, dat het College het antwoord hierop schuldig moet blijven.

Mevrouw Noordenbos informeert waarom de toezegging onder Wonen en binnenstedelijke ontwikkeling: "Statenvoorstel Versnellingsagenda. GS zeggen toe aandacht te besteden aan bouwen voor de sociale huursector als dit past binnen de randvoorwaarden van de knelpuntenpot bouwstagnatie" is doorgestreept.

De voorzitter zegt toe, dat dit zal worden nagegaan.

Mevrouw Eijsbroek merkt op, dat het onderwerp statushouders thans zowel op de agenda van RGW als van BEM staat. De vraag is of de Staten dit zo willen houden of een keuze willen maken voor een van de twee commissies.

De voorzitter licht toe dat, datgene dat betrekking heeft op Wonen, in RGW aan de orde komt; de juridische- en bestuurlijke aanpak wordt in BEM besproken. Persoonlijk is spreker er voorstander van dit gescheiden te houden. Hij zegt toe dit mee te nemen naar het Presidium om te inventariseren of daarover wellicht anders wordt gedacht.

De heer Kroon deelt mede dat GroenLinks een aantal opmerkingen heeft ten aanzien van de Termijnagenda die thans te inhoudelijk zijn; deze zullen schriftelijk worden ingediend.

Spreker merkt vervolgens op dat de openstaande motie 34 'Utrecht staat voor afspraak windenergie II' is doorgestreept omdat borging in de jaarlijkse rapportage Windenergie wordt meegenomen. GroenLinks is van mening dat borging in de jaarlijkse rapportage Windenergie niet direct een accurate uitvoering is van deze motie. Een rapportage is geen beleidstuk en zegt niet direct iets over wat er gebeurt als doelstellingen niet worden behaald. Wat GroenLinks betreft zou deze motie doorlopend moeten blijven staan tot 2018.

De voorzitter licht toe, dat pas in 2020 zichtbaar is of de motie is uitgevoerd. Op grond daarvan is met de verantwoordelijk portefeuillehouder afgesproken de stand van zaken jaarlijks te rapporteren. De motie komt derhalve anders geformuleerd terug op de Termijnagenda.

De heer Van Kranenburg merkt in algemene zin op, dat er nogal wat opmerkingen worden gemaakt over de Termijnagenda. De status van het wel of niet doorhalen, door wie, op welk moment, met welke autoriteit is de ChristenUnie onduidelijk. Verzocht wordt dit als aandachtspunt mee te nemen naar het Presidium dan wel naar de voorbereidingsgroep van de strandsessie.

De voorzitter zegt dit toe.

1.7 Statenvoorstel Najaarsrapportage 2015

De heer Boerkamp vestigt de aandacht op de keuze om incidenteel middelen te halen die beschikbaar stonden voor ecologische monitoring, omdat er blijkbaar niet toe gekomen is om daar een opdracht toe te verlenen. Geïnformeerd wordt hoe ervoor wordt gezorgd dat die opdracht wel gaat worden verleend en of dit dan met minder geld zal worden gedaan dan begroot.

Voorts constateert D66 dat er nog subsidieruimte beschikbaar is voor het vervangen van asbestdaken en het plaatsen van zonnepanelen. Dat heeft lange tijd stilgelegen. Er is weinig gebruik gemaakt van de subsidieregeling. Door een aanpassing van de regeling is dit weer op gang gekomen. Het lijkt nu toch wat vertraagd te zijn. De middelen kunnen worden doorgeschoven naar 2016. Geïnformeerd wordt hoe het gebruik nu wordt gestimuleerd en of er nog verbeteringen moeten worden aangebracht in de regeling, zodat daarvan beter gebruik wordt gemaakt.

Mevrouw Poppe informeert waarom het Ganzenakkoord is vertraagd (blz. 19) en of dit niet was te voorzien. Als dat geld in 2015 niet wordt gebruikt en derhalve over is, is de vraag waarom dit in de bijlage bij de lasten van 2016 staat en niet bij de baten.

De SP komt dit eveneens tegen in het kader van de Subsidieregeling vervanging asbestdaken. Overigens vraagt de SP zich af waarom de provincie niet meer doet aan het bekendmaken van de mogelijkheid om het asbestdak te vervangen voor zonnepanelen.

Vervolgens vestigt spreekster de aandacht op de Kantorenaanpak en de aanpassingsplannen (blz. 21). Er is voor drie jaar geld beschikbaar gesteld. Nu blijkt in 2015 al bijna tweederde van dat geld uitgegeven te zijn. De SP vraagt zich af of dit verkeerd is begroot of dat van tevoren is voorzien dat in het begin meer geld zou worden uitgegeven. Geïnformeerd wordt of er nog wel genoeg is om het hele project af te maken.

De voorzitter merkt de eerste twee vragen als technisch aan en verzoekt het College daarop schriftelijk te reageren.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat GroenLinks een aantal vragen die D66 en de SP stelt al schriftelijk heeft ingediend; zij verwijst naar de beantwoording die voor het weekend is rondgestuurd.

Naar aanleiding van dat antwoord heeft GroenLinks echter enkele aanvullende vragen over het Ganzenakkoord en de vertraagde tot stand koming van de Gereedchapskist. Geantwoord is, dat dit geen gevolgen had voor de reductie. Dat was echter niet de zorg van GroenLinks. In het Ganzenakkoord was volgens GroenLinks afgesproken dat in de Gereedchapskist zowel dodende- als niet-dodende maatregelen zouden zitten. De zorg van GroenLinks ging vooral uit naar de niet-dodende dan wel preventieve maatregelen en of deze vertraging hebben opgelopen. Bij de Programmabegroting komt GroenLinks daarop nader terug.

Bij de opsomming van de werkzaamheden bij de antwoorden van dezelfde vragen van de PvdD ziet GroenLinks alleen de dodingmethoden. GroenLinks ziet graag dat er meer aandacht komt voor preventie.

Voorts handhaaft GroenLinks de vraag of de onderbesteding van het begrote bedrag de niet-dodende maatregelen hebben vertraagd waardoor er minder aan preventie is gedaan.

Daarnaast roept de beantwoording op de soortgelijke vragen van de PvdD weer een andere vraag op. Er wordt gezegd dat reductie niet in gevaar is gekomen, maar dat er niet genoeg CO2 gas beschikbaar was. Er wordt voortdurend bear-

gumenteed dat reductie eigenlijk alleen maar minder dierovriendelijk en effectief kan worden ingezet door vergassing. Dit lijkt enigszins met elkaar in tegenspraak. Blijkbaar is de doelstelling op reductie wel gehaald, ondanks dat er niet genoeg CO₂ gas was.

GroenLinks begrijpt niet dat € 90.000 voor een deel niet is gebruikt voor 2015 en dat die wordt overgeheveld naar 2016. Geïnformeerd wordt of het mogelijk is dat overgeheveld bedrag met name voor preventieve maatregelen in te zetten. Met betrekking tot de zonnepanelen op de asbestdaken was GroenLinks blij te horen dat de regeling versoepeld is en daarmee hopelijk ook de hoeveelheden aanvragen zullen toenemen.

De heer P. van Leeuwen merkt op dat de beoogde gelden voor de uitvoering van het Coalitieprogramma € 3,2 mln. bedroeg. Het werd € 2,8 en thans is het verlaagd naar € 2,2. Geïnformeerd wordt naar de oorzaak. De vraag is of het ambitieniveau is bijgesteld.

Er is een bedrag van € 100.000 voor de kosten van de asbestprocedure. Geïnformeerd wordt of dat bedrag definitief is of mogelijk door de uitlopprocedure nog gaat stijgen.

Gedeputeerde Pennarts zet uiteen dat de Regeling 'Asbest eraf, zonnepanelen erop' een Rijksregeling betreft. Die is gedecentraliseerd naar de provincies, maar wordt niet via de provinciale organisatie verdeeld. Gaandeweg bleek wel dat de regeling niet helemaal voorzorg in de behoefte. Op grond daarvan zijn de voorwaarden van de regeling verruimd. Dat leidt ertoe dat de regeling een stuk succesvoller is en goed wordt benut. De regeling behoeft derhalve niet verder te worden verbeterd en niet te worden gestimuleerd. Overigens hecht spreekster eraan te benadrukken dat de regeling met name betrekking heeft op agrarische bebouwing i.c. staldaken. Dat heeft derhalve impact op de reikwijdte van de regeling.

Gedeputeerde Krol memoreert dat onlangs in een informele bijeenkomst over de Kantorenaanpak is vastgesteld dat de provincie een onderzoek doet met betrekking tot de vraag naar kantoren, de locaties van kantoren en de levensvatbaarheid van die locaties. Dat onderzoek moet zijn afgerond voordat de thematische Structuurvisie Kantoren wordt vastgesteld. Het streven is dat in februari 2016 vast te stellen. Het overgrote deel van het werk wordt derhalve aan het begin van het traject gedaan; hetzelfde geldt voor de besteding van de middelen. Indien het werk aan het begin van het traject goed is gedaan, wordt daarmee ook de juridische houdbaarheid van de thematische Structuurvisie Kantoren overeind gehouden.

Een aantal van de gestelde vragen over het Ganzenakkoord is, zoals door GroenLinks aangegeven, bij de schriftelijke beantwoording afgehandeld. Korthedshalve zij daarna verwezen.

Aanvullend daarop licht spreker toe dat een klein deel van het geld van de Gereedchapskist wordt doorgeschoven naar latere jaren. Dat heeft te maken met de keuze die in de afspraak met het Ganzen 7 akkoord is gemaakt om drie jaar stevig te reduceren in de hoop dat er uitgekomen wordt op een populatie dat met preventieve en natuurlijker maatregelen in stand te houden is. Het klopt derhalve dat een aantal middelen dat wordt doorgeschoven primair is bedoeld voor die preventieve, diervriendelijkere methode die vooral zullen worden ingezet op het moment dat op het basisniveau is uitgekomen.

Pas vanaf 1 juli kon in Nederland gebruik worden gemaakt van CO₂ gas. Dat deden alle provincies in een keer. Er is in Nederland maar een bedrijf die dat kan. In wezen is dit jaar nog weinig gebruik gemaakt van reductie door middel van CO₂ gas. Dat betekent dat de beoogde getallen dit jaar niet worden gehaald met CO₂ gas en dat er wat meer overblijft via de reguliere bestrijdingsmethoden. Er wordt dit jaar ook iets lager uitgekomen in de reductie dan vorig jaar. De Staten kunnen op korte termijn een memo tegemoet zien over de laatste tellingen, waaruit dit op een enkele plek blijkt.

Daarnaast lopen er allerlei juridische sporen over het vangen en doden van ganzen met behulp van gas, waarbij bv. de vangkraal die wordt gebruikt bij het doden met gas weer ter discussie staat. Daarmee staat de reductie onder druk. Als er minder CO₂ gas kan worden gebruikt, blijft er wat meer werk over voor de reguliere jagers.

Mevrouw Arissen memoreert dat de PvdD een rondvraag had ingediend over de ganzen. Deze vraag is echter afgekeurd en doorgesluisd als technische vraag. Tot nu toe heeft de PvdD daarop geen antwoord ontvangen, hetgeen wordt betreurd. De PvdD hoopt de beantwoording thans spoedig tegemoet te kunnen zien.

De heer Richter verzoekt om een nadere toelichting ten aanzien van de meer diervriendelijke methode voor de toekomst. De voorzitter kan zich voorstellen dat het antwoord op deze vraag wordt meegenomen in de toegezegde memo in het kader van de tellingen.

Gedeputeerde Krol memoreert dat formeel is afgesproken, dat de Staten zouden worden geïnformeerd over de telgegevens in het kader van de overzomerende ganzen. Spreker heeft er echter geen moeite mee de Staten daarnaast aanvullend te informeren over waaraan wordt gedacht als het gaat om meer diervriendelijke methoden.

De vraag van de PvdD zal voor de Statenvergadering van 2 november a.s. worden beantwoord.

Desgevraagd door mevrouw Kotkamp zegt spreker toe dat voornoemde memo eveneens voor de Statenvergadering tegemoet kan worden gezien.

Met betrekking tot de vraag waarom geen opdracht is gegeven voor de ecologische monitoring licht spreker toe dat er iets vrijvalt omdat dit wordt meegenomen bij Natura 2000, hetgeen ook aan de Staten zal worden voorgesteld. De vraag of de ecologische monitoring daardoor niet in het gedrag gaat komen, zal spreker schriftelijk beantwoorden. Zijn politiek bestuurlijke antwoord is, dat de ecologische monitoring daaronder uiteraard niet zal leiden.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof merkt met betrekking tot de vraag over het Coalitieakkoord op, dat de ambities niet zijn bijgesteld. Het betreft een aanpassing van het kasgeldritme, omdat het geld op een ander moment nodig is.

De vraag of het bedrag van € 1 ton voldoende is om de asbestprocedure af te wikkelen behoort tot de portefeuille van gedeputeerde Pennarts. Spreekster zegt toe, dat deze vraag schriftelijk zal worden beantwoord.

De voorzitter rondt de bespreking over de Najaarsrapportage 2015 af.

1.8 Statenvoorstel Programmabegroting 2016

Mevrouw Ens vestigt de aandacht op Ruimtelijke Ontwikkeling m.n. de indicator op het aantal ingediende zienswijzen in de WRO. In 2014 is blijkbaar 4% gerealiseerd, terwijl thans een streefwaarde van 5% is opgenomen. Dat wekt de indruk, dat gestreefd wordt naar zoveel mogelijk zienswijzen. Dat lijkt de VVD niet de bedoeling. Geïnformeerd wordt of deze indicator niet op 4% kan worden gezet als dat de praktijk blijkt te zijn.

De heer Ubaghs deelt mede dat de PVV ervoor pleit de indicator op het aantal ingediende zienswijzen in de WRO (Programma 1) te schrappen. Als de provincie het nodig vindt om een zienswijze in te dienen, dan moet dat gebeuren. De PVV vindt dit derhalve een kwalitatieve- en geen kwantitatieve eis.

Hetzelfde geldt feitelijk voor de indicator over het aantal gemeentelijke bouwplannen.

Ten aanzien van Programma 2 informeert de PVV naar de stand van zaken met betrekking tot de aanvragen van de vergunningen in het kader van de PAS.

Mevrouw Hoek plaatst namens 50PLUS de volgende vragen en opmerkingen.

- Landelijk Gebied m.n. leegstand agrarisch vastgoed (blz. 37). Aangegeven wordt dat om de omvang van de leegstandproblemen niet verder te vergroten, de circulaire bouw van nieuwe agrarische opstallen wordt gestimuleerd. Geïnformeerd wordt hoe in dit kader wordt omgegaan met agrariërs die stoppen, waarbij de boerderij wordt omgezet van een agrarische- in een woonbestemming. In dat geval blijven de agrarische stallen leegstaan. De vraag is dan wordt vastgehouden aan de 1000 m2 of dat hiervoor een aparte regeling is.
- Financieel overzicht op hoofdlijnen (blz. 41). Op basis van de stavendiagram constateert 50PLUS dat het in 2016 veel minder is dan in voorgaande jaren. Het budget is nu € 60 mln. Geïnformeerd wordt wat er in de € 60 mln. zit.

Mevrouw Dorrestijn vestigt de aandacht op Landbouw en Landschap m.n. de economische vitale landbouw (blz. 38). Het CDA gaat er vanuit dat daarop ook beleid zal worden gevoerd, alhoewel dit niet als zodanig staat vermeld. De economische vitale landbouw komt voor het overige weinig terug. Op grond daarvan informeert het CDA of daar waar voor ondernemers wordt gesproken over een aantrekkelijk vestigingsklimaat dit ook geldt voor de agrarische ondernemers.

Vervolgens vestigt spreker de aandacht op samenwerking, de economische regio's. Ter zake van Science Park wordt terecht de ambitie uitgesproken om daarin te gaan ondersteunen ook in ruimtelijke ontwikkeling. Ter zake van FoodValley staat iets over samenwerking. Geïnformeerd wordt naar het verschil tussen samenwerking en ondersteuning.

Mevrouw Poppe vestigt de aandacht op de Energietransitie (blz. 57). Daar staat dat Utrecht onder de maat presteert en alternatieve opwekkingen een impuls wil geven, waarbij wordt gedacht aan zonnevelden. Daar blijft het vervolgens bij. De SP informeert waarom aan zonnevelden wordt gedacht, terwijl er veel schuur- en woningdaken zijn; in weilanden horen in de visie van de SP koeien en geen zonnepanelen. Daarnaast zou er volgens de SP veel meer kunnen worden gedaan, zoals bv. onderzoek naar waterkrachtcentrales. Met de achterstand kan de provincie zich geen getreuzel meer veroorloven en blijven wachten tot de technieken veranderen. Er is altijd wel iets nieuws in de maak. Als daarop wordt gewacht, gebeurt er niks. Dat mist de SP in de Programmabegroting. Er wordt verzand in onderzoek, ondersteuning en facilitering. Dat is de SP te vrijblijvend. De SP pleit ervoor nu echt iets te doen. Er moet voor worden gewaakt te verzan- den in alleen maar mooie afspraken. Er moeten uiteraard afspraken worden gemaakt, maar nu moet er vooral worden gehandeld. Van op elkaar wachten, wordt de lucht niet schoon. Er moet nu werkelijk werk worden gemaakt van niet fossiele brandstoffen en energie van niet fossiele oorsprong. De SP mist dit in de Programmabegroting alsmede een budget daarvoor.

Mevrouw Noordenbos vervolgt dat de SP dezelfde vraag heeft op het gebied van de sociale woningbouw. Aan Wonen en Binnenstedelijke Ontwikkeling wordt in 2016 € 3,6 mln. minder besteed. Geïnformeerd wordt naar de reden. De vraag

is hoe de provincie, die al drie keer de opdracht heeft gekregen om sociale woningbouw te vermeerderen, die opdracht financieel en in plannen waarmaakt.

Vervolgens informeert spreekster hoeveel het de provincie heeft gekost om in Utrecht-Oost een area of excellence te realiseren.

Bij Ruimtelijke Ontwikkeling (blz. 32) zijn de verschillen tussen structurele- en incidentele lasten erg groot. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

De voorzitter merkt de laatste twee vragen als technisch aan en verzoekt het College deze schriftelijk te beantwoorden, hetgeen wordt toegezegd.

Mevrouw Kotkamp merkt op dat GroenLinks zich aansluit bij de vraag over de indicator op de ingediende zienswijzen in de WRO. GroenLinks verbaast zich in algemene zin over de wijze, waarop de indicatoren tot stand komen. Door de programma's heen lijken de indicatoren verschillende betekenissen en doelen te dienen. Sommigen komen al dan niet terug. Voor sommige doelen zijn helemaal geen indicatoren opgenomen. Er worden bv. mijlpalen beschreven, waarvan GroenLinks zou verwachten dat die terug zouden komen als indicator. GroenLinks heeft er behoefte aan dat de indicatoren als middel worden gezien om een bepaald doel te dienen en dat het van belang is dat helder blijft wat het doel is, ook om niet vast te blijven hangen in de middelen. Ter illustratie wijst spreekster op de Ecoducten; die dienen een bepaald doel en zijn wat GroenLinks betreft geen doel op zich. Het gaat om veiligheid, biodiversiteit. Het zou goed zijn om zichtbaar te houden waar de indicator toe leidt. GroenLinks pleit in het kader van de integraliteit voor meer indicatoren van soortgelijke aard. Verzocht wordt dit als aandachtspunt mee te nemen voor de volgende keer.

Over de Ecoducten heeft GroenLinks schriftelijke vragen gesteld m.n. over de indicatoren die niet geheel helder waren. Uit de beantwoording begrijpt GroenLinks dat de N237 twee ecoducten krijgt; een in 2016 en een in 2017. Geïnformeerd wordt of dit klopt omdat het er dan 4 zijn, terwijl bij de indicatoren maar 3 staan.

Met betrekking tot de invoering van de Natuurwet verheugt het GroenLinks dat er een bijeenkomst is gepland om de Staten daarbij actief te betrekken. In de beantwoording is het GroenLinks echter niet duidelijk of in de sessie die binnenkort wordt gehouden behalve de meer technische informatie ook al een aanzet gaat komen over prioritering. Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Natuurwet is bv. dat de handhavingstaken voor de dan voormalige Flora & Faunawet bij de provincie komt te liggen. GroenLinks zou graag een discussie willen voeren over de prioritering daarin.

De aandachtspunten voor de Flora & Fauna zelf lijken wat mager. Er wordt alleen wat gezegd over reeënbeheer. GroenLinks gaat er vanuit dat er meer wordt gedaan. Geïnformeerd wordt waarom het reeënbeheer hierin expliciet wordt benoemd.

Ter zake van de ganzen is in de beantwoording bij de Najaarsrapportage al aangegeven dat tot en met 2017 feitelijk uitsluitend op reductie wordt ingezet. Het is helder dat GroenLinks het daarmee niet eens is. Juist om de reductie enigszins zinvol te laten zijn, zou nu al begonnen moeten worden met alternatieven om ervoor te zorgen dat die reductie duurzaam is en daarmee na 2017 niet door hoeft te worden gegaan.

Op de Termijnagenda staat een motie uit 2011 van de PvdD waarin wordt opgeroepen om alternatieve- en innovatieve methodes anders dan doding met betrekking tot ganzenbeheer in aanmerking te laten komen voor opname in het provinciaal Ganzenbeleid. Deze motie staat nog open. Geïnformeerd wordt waarom deze motie niet in de Programmabegroting is meegenomen, temeer omdat er dit jaar nog wat geld over is dat wellicht daarvoor kan worden gebruikt. De vraag is of er, ondanks de stellingneming van het College dat er echt alleen maar op reductie wordt ingezet, al vanaf volgend jaar kan worden gekeken naar alternatieven.

Mevrouw Dorrestijn is van mening dat thans wel erg inhoudelijk wordt ingegaan op het Ganzenbeleid. Zij pleit ervoor die discussie te beperken en daarop in te gaan op het moment dat het Ganzenbeleid is geagendeerd.

De voorzitter merkt op dat dit toeval is, omdat over de ganzen passages zijn opgenomen in de Najaarsrapportage en de Programmabegroting.

Mevrouw Dorrestijn memoreert de afspraak, dat er technische- en wat verduidelijkingvragen konden worden gesteld. Thans wordt het hele Ganzenbeleid geëvalueerd, terwijl dit niet als zodanig op de agenda staat.

De heer Germs steunt het ordevoorstel van het CDA. De VVD kan zich voorstellen dat het Ganzenbeleid desgewenst een keer afzonderlijk wordt geagendeerd.

Mevrouw Arissen deelt mede dat de PvdD dit ordevoorstel niet steunt. Het gaat nu juist in de Begroting ook over het Ganzenakkoord. De PvdD heeft ervoor gekozen om de vragen schriftelijk in te dienen en hierop nader terug te komen in PS. De PvdD steunt de vragen van GroenLinks in deze en hoopt ook op een antwoord daarop.

De heer P. Van Leeuwen deelt mede dat de SGP het pleidooi van het CDA en de VVD steunt.

De heer Overkleef merkt op dat het D66 niet de bedoeling lijkt, dat thans in een groot debat over de ganzen verzeild wordt geraakt.

Desgevraagd door heer Van Kranenburg antwoordt de heer Germs, dat het Ganzenbeleid wat de VVD betreft niet hoeft te worden besproken. Indien echter de behoefte bestaat hierover inhoudelijk te spreken, pleit de VVD ervoor dit een keer afzonderlijk te agenderen en die discussie thans niet in het kader van de Programmabegroting te voeren.

De heer Ubags deelt mede dat de PVV het ordevoorstel van het CDA en de VVD steunt. Wat de PVV betreft hoeft dit onderwerp niet een keer afzonderlijk te worden geagendeerd.

De voorzitter merkt op dat hij nadrukkelijk aan een ieder de eigen inbreng wil laten. De inbreng van GroenLinks heeft de nadruk op ganzen liggen. Daarover staat een passage in de Begroting. Spreker pleit er wel voor de vragen over de ganzen thans kort te houden.

Mevrouw Keller merkt op dat GroenLinks in de PS-vergadering van 26 mei jl. tegen het voorstel van de PvdD heeft gestemd om de grootschalige pilot te faciliteren om ganzen met lasers te verjagen. Spreekster begrijpt dat dit niet in de alternatieve verjaagmethode van GroenLinks wordt inbegrepen.

Mevrouw Kotkamp antwoordt dat GroenLinks het verjagen met lasers een veelbelovend alternatief vindt. GroenLinks wil het echter niet beperken tot alleen de lasers, maar wil een aantal alternatieven naast elkaar laten leggen om te kijken onder welke omstandigheden welke alternatieven het meest effectief zijn. Op grond daarvan is tegen de motie gestemd.

Mevrouw Arissen merkt op dat de PVV in de Tweede Kamer zich meerdere malen hard heeft gemaakt voor alternatieven wat betreft ganzenverjaging. Op grond daarvan begrijpt spreekster de opmerking die thans door de PVV wordt gemaakt niet.

De heer Ubaghs licht toe dat sprake is van landelijk beleid; de PVV wil dat graag daar houden.

Mevrouw Kotkamp vervolgt naar aanleiding van een vraag die de PvdD al eerder heeft gesteld over het budget voor de Faunabeheereenheid, dat het nog niet duidelijk is wat daaraan het komend jaar aan subsidie wordt gegeven. Wel wordt gesteld dat de ingediende begroting hoger is dan vorig jaar. Geïnformeerd wordt naar de reden.

In het kader van de handhaving wordt er met de RUD en ODRU samengewerkt m.n. als het gaat om die Flora & Fauna-wet en Natuurwet. GroenLinks is benieuwd hoe dat gaat qua portefeuilleverdeling.

De voorzitter merkt de laatste vraag als technisch aan en verzoekt het College deze schriftelijk te beantwoorden, hetgeen wordt toegezegd.

De heer Van Muilekom deelt mede dat wat de PvdA betreft alles aan de orde mag komen zolang het maar een relatie heeft met de Begroting.

De PvdA constateert dat er in de Begroting maar € 4 mln. is vrijgemaakt voor de Energietransitie, terwijl in het Coalitieakkoord € 8 mln. is opgenomen. Het overige budget zou uit cofinancieringen en EFRO-gelden moeten komen. De PvdA voelt zich door het vorenstaande enigszins bij de neus genomen en informeert of dit door de collega fracties wordt gesteund.

GS hebben toegezegd begin 2016 met een Energie Agenda te komen. Thans leest de PvdA dat dit in EBU-verband verder ontwikkeld gaat worden. De Economische Agenda is bij de EBU neergelegd. Geïnformeerd wordt of thans ook al is besloten dat de Energie Agenda expliciet bij de EBU wordt neergelegd en als dat het geval is, is de vraag hoe de Staten daarop kunnen sturen.

De heer Overkleef vestigt de aandacht op het Landelijk Gebied m.n. de groene contour (blz. 36). Aangegeven wordt dat er ruimte bestaat om binnen de 3000 ha groene contour op vrijwillige basis natuur te ontwikkelen. Geïnformeerd wordt hoe die opmerking zich verhoudt tot het uitnodigend ontwikkelbeleid in de groene contour, zoals dat in het Coalitieakkoord staat beschreven. Voorts wordt geïnformeerd naar de ervaringen van andere provincies met natuurontwikkeling met privaat geld.

Met betrekking tot leegstand agrarisch vastgoed (blz. 37) valt D66 op dat ten opzichte van het Coalitieakkoord ineens niet meer wordt gerept over een onderzoek naar de haalbaarheid van een sloopverplichting. Geïnformeerd wordt of dit een omissie of een keuze is.

D66 constateert in de cijfers voor verwerving en inrichting van natuur (blz. 122) wat discrepanties met de Begroting van vorig jaar. Voor 2015 was nog 411 ha begroot; dat is thans verlaagd naar 325 ha. Uit het staatje nieuwe natuur cumulatief (blz. 40) blijkt dat het getal in 2018 nog 1720 ha was, terwijl dat nu 1400 ha is geworden. Het lijkt alsof de ambities zijn afgenomen. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

Mevrouw Chidi vervolgt dat op blz. 46 wordt gesproken over het mee koppelen van kansen op het gebied van natuur, recreatie en waterveiligheid. Het gaat om de zoetwatervoorziening. Geïnformeerd wordt wie invloed heeft op het aandragen van die meekoppel kansen en wie daarover beslist.

Op blz. 47 staat dat in 2016 een beleidsplan VTH 2016 – 2019 wordt opgesteld. Het lijkt D66 wat laat om een beleidsplan in het jaar van uitvoering op te stellen. Geïnformeerd wordt of GS die mening delen.

De heer Van Kranenburg deelt mede dat de zorg van de ChristenUnie is dat aan de voorkant veel wordt aangegeven dat er zaken moeten gebeuren i.c. moeten worden geschreven. Daarover zijn al enkele opmerkingen gemaakt.

Voorts baart de integraliteit van het hele beleid de ChristenUnie zorgen. Ter illustratie wijst spreker op het hoofdstuk Ruimtelijke Ontwikkeling waarvoor driekwart van het College op enigerlei wijze mede verantwoordelijk is. Dat maakt het voor de Staten lastig te overzien. De ChristenUnie verzoekt voor de volgende Statenvergadering om een schematisch

overzicht welk uitvoeringsplan bij welk beleidsplan hoort en welke gedeputeerde daarvoor primair verantwoordelijk is; een verwijzing daarbij naar de Begroting zou handig zijn.

De heer P. van Leeuwen merkt op dat de SGP op basis van de Begroting vaststelt, dat het redelijk goed gaat met de provincie Utrecht. De SGP vindt de financiën echter wel wat onder druk staan. Het is voor de SGP onduidelijk hoe lang de cijfers zwart zullen blijven.

Namens de SPG plaatst spreker vervolgens de volgende vragen en opmerkingen.

- Waardering wordt uitgesproken over de opmaak; ook de duidelijkheid is behoorlijk verbeterd. Voorgesteld wordt deze opmaak eveneens toe te passen op de andere rapportages.
- Voorts wordt waardering uitgesproken over het feit dat de Begroting materieel sluitend is. Er wordt echter wel een trend geconstateerd dat er wat geschoven wordt met budgetten onderling en dat er over geprognosticeerde meevallers wordt gesproken. GS zien die dus aankomen. De SGP is daar geen voorstander van en staat op het standpunt dat eerst over het geld moet worden beschikt alvorens wordt bekeken wat daarmee wordt gedaan.
- De Algemene Reserve daalt trendmatig, hetgeen volgens de SGP niet altijd vol te houden is. Er behoeft niet te worden verwacht, dat de provincie jaarlijks overschotten zal gaan storten. Verzocht wordt om een nadere toelichting.
- In het Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen zit € 700 mln. (blz. 115). Geïnformeerd wordt of deze middelen daarin moeten blijven of dat hiervoor wat anders wordt bedacht.
- In het Hart voor de Heuvelrug stijgen de risicoprofielen van de zes deelexploitaties enigszins. Geïnformeerd wordt of dit een trend is/blijft en wat hieraan wordt gedaan.

Gedeputeerde Van den Berg licht met betrekking tot de indicator indiening zienswijzen voor de WRO toe, dat het de bedoeling is om te voorkomen dat een zienswijze moet worden ingediend door goed met elkaar in gesprek te treden over ruimtelijke ordening. Als er echter een zienswijze moet komen, dan zal dat instrument worden toegepast. Het is mogelijk de indicator te schrappen, maar het is een indicatie waaruit blijkt dat dit wordt voorgestaan en dat is de vorm van beleid. De vraag over de ruimte voor ruimte regeling en of deze blijft bestaan in deze omvang wordt meegenomen bij de nieuwe PRS en PRV.

Daar waar voor ondernemers wordt gesproken over een aantrekkelijk vestigingsklimaat geldt ook voor de agrarische ondernemers, maar wel in balans met andere beleidsvelden. In dit geval moet hierbij met name worden gedacht aan natuurwaarden.

Het Utrechts Science Park (USP) krijgt meer aandacht dan bv. FoodValley, omdat de provincie het USP een hele belangrijke economische motor vindt dat ook bij de Economische Agenda van de provincie past. Alle gemeenten die zich door middel van samenwerking organiseren zullen worden afgewogen in de door de Staten vastgestelde Economische Agenda; daarbij moet worden gedacht aan groen, gezond, slim, human capital en internationaal.

In het kader van de Energietransitie blijft het niet alleen bij zonnevelden. Dat is als voorbeeld genoemd. Er is geen sprake van een limitatieve opsomming. Het is èn - èn indien de provincie de afgesproken doelstellingen van 14% wil halen. Er zal een Energietransitieplan moeten komen, waarin met elkaar wordt afgestemd waarop de provincie in deze gaat inzetten. Daarbij gaat het ook om de manier waarop de provincie dat gaat sturen. Samen met de U15, de gemeente Amersfoort, de EBU en de NMU wordt nagedacht over het uitlijnen van het proces van de Energietransitie. Het Energietransitieplan kan door vele partijen worden gevoed, maar uiteindelijk gaan de Staten daarover.

Voor de Energietransitie is € 4 mln. opgenomen in de Begroting; daarnaast is 4 x € 1 mln. aan EFRO-gelden beschikbaar voor dit doel; die gelden zijn gealloceerd bij de EBU. Er is derhalve totaal wel conform het Coalitieakkoord € 8 mln. beschikbaar, maar die staan niet als zodanig op de Begroting van de provincie.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Van Muilekom antwoordt spreker dat het nooit de bedoeling is geweest van de coalitie om € 8 mln. beschikbaar te stellen voor de Energietransitie; wel om dat bedrag beschikbaar te krijgen, maar niet alleen via de provinciale Begroting. Wellicht had dit wat anders moeten worden geformuleerd in het Coalitieakkoord.

Voor een ieder die mee wil doen en een businesscase kan maken, kan een multiplier van toepassing zijn. Spreker kan in deze echter nog geen concrete bedragen noemen.

De heer Van Muilekom informeert of de provincie zelf de regie houdt over de € 4 mln. aan EFRO-gelden, waarmee in EBU verband initiatieven worden ontwikkeld.

Gedeputeerde Van den Berg benadrukt dat de Staten over de Economische Agenda gaan. Afgesproken is echter, dat de financiën voor een groot deel bij de EBU worden belegd. De Staten ontvangen de agenda en rapportages, waarop zij kunnen sturen. Het vorenstaande geldt niet voor de Energie Agenda. Alleen de EFRO-gelden (4 x € 1 mln.) zijn bij de EBU gealloceerd; daarnaast is er € 4 mln. vanuit de provincie beschikbaar om de Energie Agenda te vullen. Op basis van de Energie Agenda worden gezamenlijk projecten ontwikkeld.

Spreker heeft nooit gezegd, dat de provincie aan sociale woningbouw doet; in de Wet staat welke partijen dat doen. In de overleggen in de regio en met woningcorporaties dringt spreker er wel altijd op aan om aan te sluiten op de woning-

markt; daarbij stelt hij de vraag of de imperfecties op de woningbouw bekend zijn als het gaat om de sociale huursector. In de Noordvleugel zal die om allerlei redenen groter worden. Spreker zal zich ook blijven inspannen om partijen ertoe te verleiden in hun prestatieafspraken op te nemen dat gelet moet worden op de doelgroepen van beleid en in dit geval de sociale woningbouw.

Met betrekking tot de financiën bevestigt spreker, dat er voor een deel geld is uitgenomen. Dit is een gevolg van het feit dat het Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing ad € 1,5 mln. is gestopt. Daarbij is echter aangegeven dat in het nieuwe Programma Binnenstedelijke Ontwikkeling en Wonen opnieuw zal worden geformuleerd wat er per jaar nodig is om de financiering van dat programma mogelijk te maken conform hetgeen is afgesproken in het Coalitieakkoord.

Het door de ChristenUnie gevraagd schematische overzicht wordt toegezegd.

Gedeputeerde Krol licht de stand van zaken met betrekking tot de PAS toe qua aantal aanvragen, verklaringen voor geen bedenkingen en meldingen. Van belang is dat de Meldingenpot leeg is, waardoor de eenvoudige methode van de melding op een aantal plekken niet meer mogelijk is. Dat probleem verspreidt zich inmiddels door Nederland. Spreker heeft overigens geen indicaties dat, hetgeen hij op de bijeenkomst met de agrariërs heeft gezegd, anders wordt. De provincie heeft met een aantal rechterlijke uitspraken te maken als gevolg waarvan agrariërs nu door moeten naar de PAS. Waarschijnlijk biedt de PAS voldoende mogelijkheden via de reguliere vergunning. Overigens wijst spreker erop dat conform het verzoek van de Staten in het kader van de PAS een voorstel is gedaan ter zake van de leges. Desgewenst heeft spreker er geen moeite mee over de PAS nadere gedetailleerde informatie te verstrekken.

Een deel van de vraagstukken en de oplossingen in het kader van leegstaand agrarisch vastgoed moet uit de Ruimtelijke Agenda komen. Indien voortdurend wordt uitgebreid/nieuw wordt gebouwd moeten er ook systemen worden bedacht waarbij de oude gebouwen verdwijnen. Dat wordt met circulair bedoeld. Dat kan door ruimte voor ruimte, maar ook op andere manieren bv. certificatenregelingen, sloopregelingen waarbij de agrariër in geval van nieuwbouw eerst moet meebetalen aan de sloop van het oude gebouw.

Desgevraagd door mevrouw Hoek antwoordt spreker dat de agrariërs die stoppen wat hem betreft een relatie hebben met de agrariërs die door willen. Spreker sluit niet uit dat een van de oplossingen zou kunnen zijn dat de stallen van een agrariër die stopt ten dienste komen te staan van een agrariër die doorgaat.

Indien goed wordt gekeken naar de staafdiagram op blz. 41 is zichtbaar dat de reserve Landelijk Gebied (het blauwe deel van de staafdiagrammen) wordt benut om met het Landelijk Gebied beleid vooral het Natuurbeleid te financieren. Desgewenst kan spreker schriftelijk wat meer gedetailleerd ingaan op deze z.i. wat technische vraag.

De technische vragen van GroenLinks over de ecoducten zijn in de visie van spreker correct beantwoord. Er worden inderdaad vier ecoducten aangelegd. De drie met elkaar afgesproken ecoducten en een Hart voor de Heuvelrug Ecoduct (Boele Staal ecoduct) op de N237 die eind 2015 – begin 2016 wordt opgeleverd.

Spreker acht de bijeenkomst op 26 oktober a.s. bij uitstek geschikt om opvattingen te uiten ten aanzien van de handhaving en prioritering van de nieuwe Natuurwet.

Het Flora & Faunabeleid gaat in brede zin uiteraard veel verder dan de ganzen en de reeën. Om de omvang van de Begroting beperkt te houden zijn slechts twee highlights genoemd. Alle beleid ter zake van de natuur is gericht op een robuustere Flora & Fauna.

Over de ganzen is voldoende gezegd. Procedureel stelt het College een keer in de paar jaar het beleid vast en voert dat vervolgens consequent uit. Het is voor de partners van de provincie in het Landelijk Gebied ook prettig dat de provinciale overheid daarin een consistente koers voert.

Mevrouw Kotkamp licht ter verduidelijking toe dat de vragen van GroenLinks er niet op waren gericht om het bestaande beleid opnieuw ter discussie te stellen, maar om het te finetunen op punten waar het volgens GroenLinks effectiever en minder dierenvriendelijk kan.

Gedeputeerde Krol vervolgt dat de Faunabeheereenheid een verzoek heeft ingediend voor iets meer geld. Dat heeft te maken met een andere locatie en wat meer werk, maar met name ook met wat in het kader van de nieuwe Natuurbeschermingswet op de provincie afkomt. De provincie is overigens nog wel met de Faunabeheereenheid in gesprek om dat nader met elkaar te duiden.

Utrecht is de enige provincie die een groene contour kent zoals afgesproken in het Akkoord van Utrecht. Er zijn voorbeelden van natuurontwikkeling met privaat geld, ook in andere provincies, maar niet in de systematiek van de groene contour. Het groene contour instrument is wel iets waarover nog eens nader met elkaar moet worden gesproken, omdat dit tot nu toe weinig gebeurt. Er worden veel meters gemaakt op natuurontwikkeling (aankoop, inrichting, beheer) waarbij de overheid is betrokken, maar er gebeurt uitermate weinig als het wordt overgelaten aan marktpartijen en de samenleving. Spreker is eveneens in gesprek met de partners waarmee het Akkoord van Utrecht is afgesloten wat daaraan meer zou moeten worden gedaan.

De heer Overkleef deelt mede er voorstander van te zijn daarover een keer op korte termijn van gedachten te wisselen. Spreker memoreert voorts dat D66 in het kader van de agrarische leegstand heeft gevraagd naar de sloopverplichting. In het Coalitieakkoord staat dat een onderzoek wordt gedaan naar de haalbaarheid daarvan.

Gedeputeerde Krol antwoordt, dat op een enkel punt de tekst in de Coalitieakkoord soms wat scherper is dan in de Begroting wordt teruggevonden. Daar zit niet altijd een politiek bewuste keuze achter. Hetgeen in het Coalitieakkoord is opgenomen over het onderzoeken van de mogelijkheid van de sloopverlichting staat en zal derhalve plaatsvinden. Op enig moment zullen de Staten worden geïnformeerd over het resultaat van dat onderzoek. Er zijn ook geen belemmeringen om dat te doen. Het past in de trits die spreker heeft genoemd in antwoord op de vraag van 50PLUS, dat gezocht moet worden naar instrumenten om leegstand agrarisch vastgoed te voorkomen; daar zouden sloopverplichting of certificaten een onderdeel van kunnen zijn.

Desgevraagd door de heer Overkleef antwoordt spreker, dat hij nader zal terugkomen op de vraag wanneer de Staten in deze wat tegemoet kunnen zien.

Het antwoord op de vraag of de inrichtingsambities omlaag zijn ten opzichte van de Begroting van vorig jaar moet spreker schuldig blijven. Hij zegt toe hierop schriftelijk te zullen terugkomen voor de Statenvergadering.

Mee koppellende belangen natuur en water kunnen zowel vanuit natuur als water worden aangevlogen. GS bedoelen met mee koppelen dat het bij aanleg van natuur mooi zou zijn ook andere doelen te dienen die met water (bv. waterveiligheid of waterkwaliteit) te maken hebben. De provincie tracht die twee zaken in het Landelijk Gebied altijd aan elkaar te knopen; daaraan doen waterschappen en gemeenten mee.

De potentiële risico's van Hart voor de Heuvelrug worden jaarlijks berekend. Het potentiële risico wordt thans iets hoger ingeschat, maar is voor het College geen aanleiding tot zorg.

Mevrouw Chidi memoreert de vraag van D66 over het Beleidsplan VTH 2016 – 2019.

De voorzitter licht toe, dat dit onder de portefeuille van gedeputeerde Pennarts valt. Aan haar zal worden verzocht deze vraag schriftelijk te beantwoorden.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof bevestigt dat bij de opgaven vanuit het Zoetwaterprogramma of het Hoogwaterbeschermingsprogramma wordt gekeken of bij uitvoeringsprogramma's van bv. de waterschappen voor de provincie meekoppelkansen liggen. Een mooi voorbeeld hiervan is het recreatiegebied Salmsteke. Het doel van de meekoppelkans is om niet achteraf te constateren dat er zaken zijn vergeten, maar eveneens om te kijken of er nog bestaande budgetten zijn die op eens slimme manier aan elkaar kunnen worden gekoppeld waardoor er een win-winsituatie vanuit meerdere partijen kan worden bewerkstelligd.

Spreekster onderschrijft dat de provinciale reserves iets dalen ten opzichte van vorig jaar, maar daarentegen stijgt de weerstandsratio van 1,52 naar 1,84. Dat is een interessant, omdat daarmee de reserves worden afgezet tegen de risico's die de provincie loopt en aangegeven wordt dat Utrecht een financieel gezonde provincie is. Dat laat onverlet, dat de risico's nauwlettend gemonitord moeten blijven worden. Daarvoor gaat de provincie aan de slag met een strategisch financieel instrumentarium waarmee in de gaten kan worden gehouden wat de risico's zijn en op welke wijze deze beheersbaar zijn. Met de Subcommissie voor de Jaarrekening is afgesproken met elkaar te spreken over de hoogte van het weerstandsratio.

De indicatoren worden per programma vastgesteld. Spreekster onderschrijft dat een indicator geen doel op zich moet zijn en het veel meer om het middel gaat. Zij merkt dat de indicatoren soms een worsteling opleveren in de zin van wat de indicator nu zegt en dit soms de vraag oproept of er nog wel met een indicator moet worden gewerkt. De Begroting is uiteraard een financieel stuk, maar getracht is in de paragrafen veel meer betekenis aan de cijfers te geven. Zo zijn GS ook op zoek naar de indicator in de zin dat er veel meer betekenis aan de indicator kan worden gegeven en de indicator niet alleen als doel op zich moet worden gezien; een mooi voorbeeld was de indicator indiening zienswijzen voor de WRO.

De heer P. van Leeuwen memoreert de vraag van de SGP over de ca € 700 voor de stortplaatsen.

De voorzitter merkt op dat dit onder de portefeuille van gedeputeerde Pennarts valt. Aan haar zal worden verzocht deze vraag schriftelijk af te handelen.

Spreker geeft de commissie vervolgens in tweede termijn het woord.

Mevrouw Ens deelt mede dat de VVD niet tevreden was met het antwoord van gedeputeerde Van den Berg over de indicator indiening zienswijzen voor de WRO. Gedeputeerde Verbeek-Nijhof gaf echter wel het goede antwoord, nl. omdat niet overall zinvolle indicatoren kunnen worden gelegd.

Het verheugt mevrouw Kotkamp dat er consensus is over het feit dat indicatoren wellicht wat anders dan wel beter zouden kunnen. Geïnformeerd wordt of daaruit een wat meer concrete actie kan voortkomen; wellicht dat er een voorstel kan komen of dat de indicatoren in ieder geval voor de volgende Programmabegroting een keer goed tegen het licht worden gehouden zodat daarvoor mogelijk tot een ander soort van opzet kan worden gekomen.

De voorzitter memoreert, dat deze discussie al heel vaak is gevoerd, veelal in de Subcommissie voor de Jaarrekening. Het is elk jaar weer een worsteling om goede indicatoren vast te stellen. Het College is zich daarvan ook bewust.

Mevrouw Verbeek-Nijhof bevestigt dat het College zich daarvan bewust is, maar de Staten i.c. de subcommissie voor de Jaarrekening gaat daarover.

De heer Germes, voorzitter subcommissie voor de Jaarrekening, memoreert dat er heel veel indicatoren waren. Die zijn onder voorzitterschap van de heer Buiting sterk in aantal teruggebracht. Zoals heden besproken, is de waarde van sommige indicatoren slechts relatief. De vraag is of die indicatoren in stand moeten worden gehouden. Spreker zegt toe dit onderwerp te zullen agenderen voor de volgende vergadering van de subcommissie voor de Jaarrekening op 30 november a.s.

De voorzitter sluit de bespreking over de Programmabegroting 2016 af.

2. Ruimte en Groen

2.1 Initiatiefvoorstel van het CDA Glasvezel Kleine Kernen

De voorzitter memoreert dat het CDA dit initiatiefvoorstel heeft geagendeerd.

De heer Germes spreekt zijn waardering uit voor dit eerste initiatiefvoorstel in de nieuwe Statenperiode. De VVD acht het voorstel om versneld aandacht te vragen voor glasvezel kleine kernen/buitengebied sympathiek. Glasvezel is een mogelijkheid, maar de rentabiliteit daarvan in het buitengebied is lastig.

De VVD pleit ervoor het initiatiefvoorstel te verbreden door naast glasvezel ook andere technische mogelijkheden te leggen zoals bv. gelijkstroom, 4G. Die zijn wellicht minder kostbaar en leveren op korte termijn misschien meer effect op.

De heer Van Kranenburg spreekt zijn waardering uit voor het initiatiefvoorstel. De ChristenUnie vraagt zich af of snel internet in kleine kernen/buitengebied nu dé oplossing is voor de kennelijk bestaande leefbaarheidvraagstukken. Geïnfomeerd wordt of hiernaar onderzoek is gedaan. Overigens moet deze vraag niet worden gezien als zou de ChristenUnie tegen dit voorstel zijn. De ChristenUnie is op zoek naar de onderbouwing.

Mevrouw Dekker sluit zich aan bij de waarderende woorden voor het initiatiefvoorstel. Het voorstel verbaast D66 echter enigszins, omdat de provincie in het kader van de leefbaarheid in kleine kernen van plan is om de BOB-procedure te volgen. Op grond hiervan vraagt D66 zich af of het onderwerp snel internet naar voren moet worden gehaald. Verzocht wordt om een nadere toelichting ten aanzien van de timing.

Het lijkt D66 evident dat goed internet kan bijdragen aan de leefbaarheid, economische vitaliteit van kleine kernen, maar zij wil dat liever bezien in een groter pakket waarbij meerdere oplossingen worden bekeken.

Spreker verwijst vervolgens naar de Programmabegroting (blz. 36) waar staat dat voor wat betreft de leefbaarheid van kleine kernen waar het economische kansen betreft voor het Landelijk Gebied en kleine kernen zoals snelle internetverbindingen wordt gewerkt via het spoor van de EBU en de provincie waar nodig een verbindende rol vervult. Daarover zijn kennelijk al afspraken gemaakt,. Dat roept bij D66 de vraag op wat het CDA precies met dit initiatiefvoorstel beoogt.

De heer P. van Leeuwen sluit zich aan bij de waarderende woorden voor het initiatiefvoorstel. De SGP denkt niet dat dit dé sleutel is voor het oplossen van de leefbaarheid, maar dat het wel een positieve bijdrage kan leveren. Geïnfomeerd wordt naar het kostenplaatje.

In aanvulling op het betoog van de VVD ter zake wijst spreker op de mogelijkheid van het in brengen van breedband in de persioolleiding. Het scheelt veelgeld indien niet behoeft te worden gegraven.

De heer Wagenmans merkt op dat de PvdA zich met name afvraagt wat het initiatiefvoorstel nu precies inhoudt.

Voorgesteld wordt om de mogelijkheid van het aanleggen van breedband te onderzoeken. Er zijn echter al verschillende provincies (Brabant, Gelderland, Overijssel, Friesland) die ruimschoots ervaring hebben met het zelf nemen van initiatieven als het gaat om het aanleggen van breedband. In voornoemde provincies zijn al allerlei projecten gaande waaruit blijkt, dat de provincies zeer diep in de buidel moeten tasten wil die aanpak een kans van slagen hebben en dan nog is er geen garantie op succes getuige de ontwikkelingen in bv. Gelderland waar initiatieven zeer moeizaam verlopen.

Geïnfomeerd wordt of het CDA zich bij het naar buiten brengen van het initiatiefvoorstel heeft gerealiseerd dat dit de mogelijke consequenties zijn en of zij bereid is die consequenties te dragen.

De PvdA acht het te vrijblijvend om de provincie de opdracht te geven een onderzoek te doen naar breedband. Het CDA legt terecht de nadruk op glasvezel, maar er zijn ook andere technieken. Verbreding van kabelmogelijkheden zouden tot glasvezeltechnologie kunnen bijdragen. Dat geldt niet voor 4G, omdat dit een andere element omvat van de technische mogelijkheden voor glasvezel. Op grond daarvan zou spreker 4G niet bij het onderzoek willen betrekken.

Spreker heeft zich in zijn functie als wethouder beziggehouden met de aanleg van glasvezel in Houten. Gebleken is dat het buitengebied daaraan gekoppeld kon worden, mits er voldoende draagvlak was. Tenminste 50 – 60% van de mensen in het buitengebied moeten bereid zijn om een aansluiting te nemen en zich vooraf committeren aan de aanleg van

breedband. Dit is een wezenlijk onderdeel van de kansrijkheid om dergelijke lokale initiatieven van de grond te trekken. Geïnformeerd is of een draagvlakonderzoek onderdeel is van het initiatiefvoorstel.

Op grond van het vorenstaande pleit de PvdA ervoor het voorstel verder uit te werken alvorens het in de Staten te bespreken.

De heer Boswijk deelt mede dat het CDA voor de beste oplossing is en de best toepasbare technische mogelijkheden. Spreker heeft zich de laatste maanden verdiept in de technologie. Zoals al door de PvdA gezegd, is 4G geen alternatief. Op dit moment is glasvezel het meest toekomstbestendig, omdat de capaciteit van het internetgebruik de afgelopen 20 jaar zeer sterk is toegenomen en verder zal blijven toenemen. Volgens specialisten is glasvezel voor nu de beste optie, maar het CDA is bereid andere technische mogelijkheden daarnaast te leggen.

Spreker denkt niet dat snel internet dé oplossing is voor de leefbaarheid, maar wel een van de oplossingen. Onderschat wordt dat er enorm veel economische activiteiten plaatsvinden in kleine kernen en buitengebied (boerderijen, recreatiegebieden, logistieke bedrijven). In het voorstel heeft spreker een aantal voorbeelden genoemd van bedrijven die op grond van het trage internet hun bedrijfsactiviteiten niet kunnen uitvoeren en kijken naar vestiging elders. Het CDA staat op het standpunt dat het voor de economische ontwikkelingen in de toekomst essentieel is, dat snel internet kan worden aangeboden.

Spreker onderschrijft, dat de EBU ook bezig is met een onderzoek. Er zijn meerdere partijen w.o. O-gen, een gebiedscoöperatie, en een kleine tiental ondernemersverenigingen verspreid over de provincie bezig met een inventarisatie. De ervaring van het CDA is echter dat m.n. de ondernemersverenigingen te klein zijn en daardoor voor de bekabelars niet interessant; er zijn ook gemeenten, die de ondernemersverenigingen niet als een volwaardig gesprekspartner zien.

Het CDA zou graag zien dat de EBU, O-gen en wellicht andere partijen worden betrokken bij de inventarisatie. Het wordt als een taak maar ook als een kans voor de provincie Utrecht gezien om in deze de regie op te pakken; de provincie is het enige orgaan dat over alle gemeenten opereert.

Het CDA heeft nog geen inzicht in het kostenplaatje, omdat niemand binnen de provincie Utrecht feitelijk een idee heeft waar de witte plekken precies zijn.

In het kader van het draagvlak wordt terecht opgemerkt, dat er een bepaald percentage moet meedoen. In telecommunicatie is massa nodig. Pas dan wordt het interessant voor alle partijen. In het buitengebied is die massa helaas nog steeds niet aanwezig.

Er zijn nu veel instanties los van elkaar bezig met een inventarisatie. Niemand heeft zicht op wie wat doet. In veel gebieden wordt glasvezel gelegd, waarbij plekken worden overgeslagen hetgeen tot dubbel werk leidt. De opdracht aan het College is feitelijk in dat geheel de regie te pakken. Omdat er veel initiatieven worden opgestart, is er in de visie van het CDA sprake van een kantelpunt waarop de provincie moet aanhaken. Dat is de reden dat het CDA het initiatiefvoorstel, vooruitlopende op de aangekondigde BOB-procedure kleine kernen, nu heeft ingediend.

Het verrast de heer Wagenmans dat het CDA niet weet wat de witte plekken zijn, omdat deze op postcodeniveau snel zijn te inventariseren via een simpel onderzoek. Op grond van het staatssteunregiem mag de overheid alleen met subsidieachtige instrumenten interveniëren in de witte gebieden. Daar zit het probleem echter niet zozeer. Het probleem is om de € 2000 – 3000 kosten extra voor de aanleg in het buitengebied te dekken. Daarvoor zijn al die provincies met financieringsinstrumenten aan de slag. In Houten kon het niet worden aangelegd, omdat het niet paste binnen de businesscase van de bekabelars.

De PvdA pleit voor een veel scherpere omschrijving van wat het CDA nu precies met dit onderzoek wil om te voorkomen dat straks in een oeverloze discussie terecht wordt gekomen wat de provincie vervolgens met de uitkomst van het onderzoek wil.

Op zich wordt de gedachte van breed aanleggen van glasvezel gesteund, omdat de PvdA denkt dat dit een belangrijke maatschappelijke- en economische bijdrage kan leveren. Feitelijk acht de PvdA dit een nutsvoorziening. Dit wordt echter niet als zodanig door het Rijk erkent, zodat er andere oplossingen moeten komen. Die oplossing is in de provincie Utrecht veel complexer dan in andere provincies, omdat Utrecht een relatief klein buitengebied heeft.

Op grond van het bovenstaande acht de PvdA het voorliggende initiatiefvoorstel thans nog niet rijp voor behandeling in de Staten.

Mevrouw Dekker memoreert dat de PvdA aandringt op een duidelijke onderzoeksvraag. Spreekster maakt uit het betoog op dat de PvdA wil weten welke consequenties het CDA wil verbinden aan de voorzienbare uitkomst nl. dat er witte vlekken zijn en dat de overheid derhalve aan de lat staat om daarin bij te dragen. Dat komt in het voorstel inderdaad niet als zodanig tot uiting. Geïnformeerd wordt of dat de achterliggende gedachte is van het CDA en of wordt voorgestaan dat de provincie vervolgens bijdraagt aan het aanleggen van onrendabele glasvezelleidingen.

Gezien de reacties in de commissie geeft de heer Germs het CDA mee de naar vorengebrachte suggesties nader uit te werken inclusief een dekkingsvoorstel. Voor het verkrijgen van draagvlak in de Staten zal het initiatiefvoorstel wat de VVD betreft nog wat verder moeten worden aangescherpt in de zin van haalbaarheid en uitvoerbaarheid. Op grond van

het vorenstaande verdient het wellicht aanbeveling het initiatiefvoorstel niet in november maar in december te agenderen in PS.

Mevrouw Broere deelt mede dat de PVV bereid is het initiatiefvoorstel te steunen in ruil voor het geld dat wordt besteed aan Ecoducten en Faunapassages.

Mevrouw Kotkamp deelt mede, dat GroenLinks het voorstel onder die voorwaarden niet zal steunen.

De heer P. van Leeuwen deelt mede, dat de SGP er voorstander van is dat het buitengebied wordt ontsloten door middel van breedband. Hij geeft het CDA mee dat wel sprake moet zijn van een voldragen voorstel indien dit in PS wordt gebracht om te voorkomen dat het voorstel sneuvelt. Het CDA zal zich derhalve moeten beraden of dat lukt in de korte periode tot de volgende PS-vergadering; anders is het wellicht verstandig om het uit te stellen tot de decembervergadering.

Gedeputeerde Krol hecht er in algemene zin aan om op te merken, dat de Staten besluiten of zij dit initiatiefvoorstel al dan niet steunen. Wel kan hij meedelen dat ook het College van mening is, dat de aanleg van snel internet een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verbeteren van de leefbaarheid van kleine kernen. Dat staat ook al zodanig in het Coalitieakkoord. Spreker heeft het gevoel, dat het voorliggende initiatiefvoorstel daaraan wel invulling geeft.

Spreker onderschrijft, dat daarvoor nog een aantal dingen moeten gebeuren.

In procedurele zin zou spreker zich kunnen voorstellen dat de Staten aangeven dat zij de gedachte achter het CDA initiatiefvoorstel steunen, maar dat daaraan nog wel een aantal 'huiswerkpunten' zijn verbonden. Het is niet ongebruikelijk dat de Staten het initiatiefvoorstel vervolgens in handen stellen van het College om daarmee aan het werk te gaan. Een aantal vragen dat aan de indiener is gesteld, is eenvoudiger door het College uit te zoeken.

In financiële zin zijn middelen afgesproken om hier wat voor te kunnen doen. Die middelen zijn beperkt op grond waarvan het College er geen voorstander van is daar in te springen waar de markt het laat liggen. Er zal derhalve wel duidelijk sprake moeten zijn van meerwaarde van de interventie vanuit de overheid.

Spreker leest het initiatiefvoorstel niet als een opdracht om geld uit te geven in de witte vlekken, maar vooral om er als provinciale overheid alles aan te doen om te bewerkstelligen dat er breedbandverbindingen worden verkregen op de witte vlekken.

De heer Boswijk merkt op voor het eerst te horen dat de witte vlekken eenvoudig te inventariseren zijn. Hij verneemt ook graag van de PvdA hoe dat kan worden georganiseerd; hoe sneller hoe beter.

De financiële consequenties zijn bewust niet genoemd, omdat het CDA in eerste instantie voorstaat dat de provincie de regie voert. Het is spreker gebleken, dat mensen bereid zijn voor het glasvezel te betalen maar dat de massa ontbreekt om een interessante gesprekspartner te zijn voor de bekabelaar. Het CDA staat op het standpunt dat de provincie de uitgelezen partij is om de wensen en eisen van al deze mensen te inventariseren en vervolgens te bekijken hoe dat kan worden georganiseerd. Er zijn ook subsidiemogelijkheden in Europa. Of die haalbaar zijn kan worden onderzocht voordat de provincie zelf financiële middelen beschikbaar stelt.

De voorzitter sluit de inhoudelijke behandeling van dit onderwerp af met de vraag of het initiatiefvoorstel rijp is voor PS.

Mevrouw Arissen deelt mede, dat de PvdD het voorstel rijp acht voor PS.

De heer Germs merkt op dat, als de indiener wat doet met de kern van de opmerkingen die zijn gemaakt, de VVD het CDA veel succes wenst met de verdediging in de Staten in november. De VVD geeft echter in overweging het initiatiefvoorstel in de PS-vergadering in december in te brengen. Met een nadere uitwerking van het voorstel, verbetert het draagvlak. De vergadering in november gaat met name over de algemene beschouwingen rond de Begroting. In december is er weer meer aandacht voor specifieke punten, kan daarover goed van gedachten worden gewisseld en komt het voorstel in de visie van de VVD beter tot zijn recht.

Mevrouw Broere deelt mede dat de PVV het advies van gedeputeerde Krol steunt om het initiatiefvoorstel bij GS neer te leggen en dus niet in de Staten.

Mevrouw Hoek deelt mede, dat 50PLUS zich aansluit bij het standpunt van de PVV.

Mevrouw Dorrestijn memoreert dat gedeputeerde Krol heeft aangegeven dat, als de Staten het voorstel in handen stellen van GS, het College dit verder wil helpen waar het kan. Daar is het CDA een voorstander van.

De voorzitter deelt mede dat het initiatiefvoorstel altijd via de Staten in handen moet worden gesteld van GS. Indien de Staten voorstaan het initiatiefvoorstel zo snel mogelijk in handen te stellen van GS zal dit in de novembervergadering aan de orde moeten komen. Indien de indiener het zelf wil doen, is het advies dit in december aan de orde te stellen.

Mevrouw Poppe deelt mede, dat de SP het initiatiefvoorstel sympathiek vindt en voorstelt dit te agenderen voor de PS-vergadering in december.

Mevrouw Kotkamp deelt mede dat GroenLinks zich aansluit bij het standpunt van de VVD en de PvdA in de zin dat, indien het initiatiefvoorstel in deze vorm wordt voorgelegd, dit niet rijp wordt geacht voor behandeling in PS. Als er in december een meer uitgewerkte versie ligt of in november meer een motieachtig voorstel richting GS kan GroenLinks dat steunen.

De heer Wagenmans is van mening dat gedeputeerde Krol een mooie handreiking heeft geboden om dit traject toch kansrijk te maken. Zoals gezegd vindt de PvdA het idee om dit te onderzoeken wel degelijk de moeite waard. Hetgeen nu voorligt is echter onvoldoende duidelijk om mee te geven aan het College. Er zijn verschillende opmerkingen gemaakt die het CDA zou kunnen betrekken bij het verder uitwerken van een voorstel. Dat zou ertoe kunnen leiden om het voorstel in handen te stellen aan het College met het verzoek een onderzoek te doen en de onderzoeksresultaten zonder daaraan al consequenties te verbinden voor te leggen aan de Staten. Indien dat traject wordt bewandeld en op 2 december in de Staten wordt behandeld lijkt dat de PvdA een goede planning.

Mevrouw Dekker merkt op dat er middelen zijn voor kleine kernen. De vraag is waarop de provincie straks haar geld zal gaan inzetten. Indien een onderzoek als deze daarop vooruit loopt, is dat het eerste waaraan de middelen worden uitgegeven. Op grond van het vorenstaande is D66 er geen voorstander van het initiatiefvoorstel vooruitlopende op de afgesproken BOB-procedure in PS te behandelen.

De heer Van Kranenburg deelt mede dat de ChristenUnie er op grond van het ontwerp-besluit geen moeite mee heeft om het initiatiefvoorstel op korte termijn in de Staten te behandelen. Indien het voorstel wat verder wordt onderbouwd en daardoor wat later wordt behandeld, wordt het in de visie van de ChristenUnie alleen maar beter.

De heer P. van Leeuwen deelt mede dat de SGP het voorstel nog niet voldoende voldragen acht. Als dat kan worden gerealiseerd voor de eerste Statenvergadering, heeft de SGP daar waardering voor. Als het niet lukt adviseert de SGP om het voorstel in december te behandelen. Vooralsnog vindt de SGP het een initiatief dat bij de Staten kan blijven.

De voorzitter resumeert dat ongeveer de helft van de commissie voorstelt het initiatiefvoorstel in handen van GS te stellen; dat gebeurt dan via PS. De andere helft van de commissie geeft aan het initiatief in handen van de Staten te willen houden en dit, nadat het op basis van de heden gemaakte opmerken nader is uitgewerkt, aan de orde te stellen in de PS-vergadering in december.

Op grond van het vorenstaande stelt spreker voor dat het CDA het initiatiefvoorstel iets verder uitwerkt en in december voorlegt aan de Staten. Op dat moment kan het immers alsnog in handen worden gesteld van GS.

De heer Boswijk deelt, mede dat het CDA zich in het voorstel van de voorzitter kan vinden.

De voorzitter zegt toe dit als zodanig mee te nemen naar het Presidium en sluit de bespreking over dit onderwerp af.

2.2 Statenbrief Samenwerking Groene Hart

De voorzitter memoreert dat dit punt is geagendeerd op verzoek van de ChristenUnie. De enige vraag die thans voorligt is in welke vorm de Staten een samenwerking met de Staten van Noord- en Zuid-Holland zien.

D66 heeft inmiddels aangegeven het voorstel van de ChristenUnie te steunen en een werkgroep te willen vormen uit de drie betrokken provincies.

De heer De Heer zet uiteen dat de ChristenUnie pleit voor een intensivering van de Statenbemoeienis als het gaat om het Groene Hart. Er ligt een afspraak dat er een keer per jaar een werkbezoek plaatsvindt en een keer per jaar een interprovinciaal overleg. Dit wordt echter met een zekere regelmaat overgeslagen.

Wat de ChristenUnie betreft mag de interprovinciale samenwerking worden gestimuleerd door een interprovinciale werkgroep, vooral omdat nu richting nieuwe Omgevingsvisies wordt gegaan. Het vraagstuk van de bodemdaling dringt zich aan.

De meest recente informatie is, dat de interprovinciale werkgroep officieel niet is opgeheven. De werkgroep heeft derhalve slechts nieuw leven te worden ingeblazen. Het lijkt de ChristenUnie dat daarvoor genoeg urgentie is.

Mevrouw Poppe maakt uit de stukken op, dat de bestaande interprovinciale werkgroep min of meer 'op zijn gat' ligt. Met wat er nu allemaal op de provincies afkomt in het Groene Hart acht de SP een interprovinciaal overleg harder noodzakelijk dan ooit. Zij meldt zich bij deze aan om daarvan deel uit te maken.

Mevrouw Kotkamp deelt mede, dat GroenLinks zich aansluit bij het betoog van de SP.

De heer Van Muilekom deelt mede, dat de PvdA positief tegenover de voorgestelde samenwerking staat.

Mevrouw Chidi memoreert, dat D66 het voorstel van de ChristenUnie al heeft ondersteund.

Op 3 oktober jl. heeft de ChristenUnie een regionale Bestuursconferentie gehad, waarin de heer De Heer aangaf te zullen nagaan hoe de Staten van de provincies Noord- en Zuid-Holland tegenover dit voorstel staan. Geïnformeerd wordt naar de reactie.

De heer De Heer antwoordt de vraag al meerdere keren te hebben uitgezet, maar nog geen reactie te hebben ontvangen. De wijze waarop de communicatie met eigen fracties in andere provincies verloopt, maakt het in zijn visie alleen maar noodzakelijker om een interprovinciale werkgroep in te richten.

Mevrouw Chidi deelt mede dat D66 contact heeft gehad met de eigen fracties in Noord- en Zuid-Holland. Van Zuid-Holland is geen reactie ontvangen; Noord-Holland staat in principe positief tegenover het voorstel, maar maakt zich wel zorgen over de bestuurlijke drukte omdat er al een aantal samenwerkingsverbanden loopt. Op grond daarvan geeft D66 mee het thema Groene Hart heel ruim te houden.

Mevrouw Eijsbroek deelt mede dat de VVD pleit voor oplossingen. De VVD vraagt zich af in hoeverre dit relateert aan het werken volgens het BOB-model. Voorts informeert de VVD waarom de werkgroep niet meer zo in beeld is de laatste tijd.

De heer De Heer memoreert dat de interprovinciale werkgroep ooit is opgericht in het kader van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie. Na vaststelling van de PRS is de werkgroep op zijn lauweren gaan rusten, terwijl er feitelijk voldoende vraagstukken lagen. Twee jaar geleden heeft nog een bijeenkomst plaatsgevonden waarin is aangegeven dat op grond van de vraagstukken de noodzaak van meer interprovinciaal overleg wel werd gezien. Een probleem vormde echter dat een groot deel van de Statenleden, die deel uitmaakten van de interprovinciale werkgroep, niet op de vergaderingen kwam. De ChristenUnie pleit er derhalve voor om die Statenleden, die zich enthousiast willen buigen over de vraagstukken van het Groene Hart, elkaar treffen in de interprovinciale werkgroep en een en ander vervolgens terugkoppelen. Volgens spreker past dit binnen het BOB-model. Hierbij merkt spreker overigens op dat ter zake van de werkgroep Europa ook niet de vraag wordt gesteld of dat wel past in het BOB-model; die werkgroep is er gewoon en heeft zijn nut bewezen.

De heer Van Oosterom merkt op dat het CDA een en ander niet geheel begrijpt, omdat de Staten aan het eind van het stuk worden uitgenodigd voor een werkconferentie in november 2015 over de samenwerking in het Groene Hart. Het CDA heeft de indruk dat er achter de schermen wel doorgewerkt wordt alhoewel dat niet op elk moment wordt waargenomen. Het CDA kan zich voorstellen dat een en ander te maken heeft met de verkiezingen die dit jaar hebben plaatsgevonden.

Het CDA steunt het voorstel van samenwerking. In maart 2014 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden in Alphen, waaraan spreker een goed gevoel heeft overgehouden.

Mevrouw Arissen deelt mede dat de PvdD het voorstel van de ChristenUnie steunt. Zij heeft nog geen contact gehad met haar fractie in de andere provincies, maar verwacht dat het voorstel breed zal worden ondersteund. De PvdD acht het Groene Hart een belangrijk gebied, mede gezien de bodemdaling en de rol van de intensieve landbouw daarin. De PvdD vervult op grond daarvan ook graag een rol in dat overleg.

De heer P. van Leeuwen deelt mede, dat de SGP het voorstel van de ChristenUnie steunt.

De voorzitter constateert dat het voorstel van de ChristenUnie wordt gesteund. Aan de griffier wordt verzocht in overleg met de griffies van Noord- en Zuid-Holland een overlegstructuur te initiëren en een eerste bijeenkomst te plannen. Mogelijk is dat de bijeenkomst in november waarop het CDA duidde.

Spreker rondt de bespreking over dit onderwerp af.

2.3 Statenvoorstel Intentieovereenkomst Van Braam Houckgeestkazerne

De voorzitter memoreert, dat de SP eerder heeft verzocht dit onderwerp te agenderen. Op dat moment zaten er nog een aantal technische vragen bij; die zijn inmiddels beantwoord. Op basis daarvan heeft de SP alsnog verzocht om agendering.

Mevrouw Noordenbos zet uiteen dat de Van Braam Houckgeestkazerne vlakbij Doorn ligt in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. In die gemeente is de wachttijd voor sociale huurwoningen gemiddeld zeven jaar. Inmiddels is het bij alle politieke partijen van links tot rechts doorgedrongen, dat er een tekort is aan sociale huurwoningen. Ook in deze Staten zijn er in juni weer twee moties aangenomen hierover. Nu komt er 23 ha grond binnen de bebouwde kom vrij in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Spreekster citeert vervolgens uit het boekje "De flexibele stad naar een duurzame stadsregio" dat Statenleden na de verkiezingen hebben gekregen bij de introductie van alle onderwerpen. "Begin jaren negentig kampt het Zuid Duitse Tübingen met een tekort aan betaalbare woningen. Na het vertrek van het Franse leger komt er in 1991, na de val van de Muur, een groot terrein vrij binnen de bebouwde kom waarop een reeks kazernes staat. Het gebied wordt door de Fransen teruggegeven aan de Duitse staat die het voor een relatief gering bedrag doorverkoopt aan de gemeente Tübingen. De gemeente geeft een woonbestemming aan het terrein. De oude kazernes en stallen worden verbouwd en op de open binnenterreinen wordt nieuwbouw toegevoegd." Daardoor ontstaat een wijk met betaalbare huur- en koopwoningen.

Namens de SP plaatst spreekster de volgende vragen en opmerkingen.

- Wat zijn de mogelijkheden voor de provincie en de gemeente om op dit gebied bij Doorn sociale woningbouw te realiseren. De SP heeft contact gezocht met de landelijke partij en die geven aan dat er een methode is om met het Rijk te overleggen bij een plan om sociale woningbouw te plegen. Het is dan mogelijk via een moreel pardon aan het Rijk te vragen om de grond te verkopen voor een relatief gering bedrag zodat sociale woningbouw beter mogelijk is.
- Er wordt gesproken over burgerparticipatie in het beslissen over de bestemming van die grond. Geïnformeerd wordt wie daarvoor worden uitgenodigd als belanghebbenden. Zijn dat alleen de omwonenden of ook de woningbouwcorporaties en de woningzoekenden.

De SP verzoekt het College deze zaken eveneens te bespreken met de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Daarbij kan worden aangegeven dat PS het College via twee moties in juni opdracht hebben gegeven om sociale woningbouw in de provincie Utrecht te stimuleren.

De heer Germis wijst erop dat de marinierskazerne in Doorn midden in de natuur ligt. De VVD informeert of GS al weten wat de grondprijs moet worden. Defensie zal dit niet zomaar weggeven, omdat er ook middelen nodig zijn om de mariniers in Vlissingen te hervestigen. Overigens betreurt de VVD het voor de omgeving en de werkgelegenheid dat de mariniers weg zijn.

De VVD acht hetgeen in de voorliggende intentieovereenkomst is geschetst een begaanbare weg. Deze overeenkomst is in juli getekend. Geïnformeerd wordt wanneer de Staten een eerste tussenstand van de stuurgroep i.c. de projectgroep tegemoet kan zien.

Het contract loopt tot eind 2016. Er wordt derhalve voorgestaan snelle stappen te maken. Defensie moet de grond eerst aan overheidsinstanties aanbieden. Geïnformeerd wordt of de provincie zelf interesse heeft in de grond.

Mevrouw Noordenbos merkt op dat sprake is van 25 ha bosgrond en 23 ha dat binnen de bebouwde kom van Doorn valt.

De heer Germis memoreert een aantal vragen te hebben gesteld aan het College over de eventuele grondprijs en de voortang van het project. De voorkeur van de VVD gaat ernaar uit om op dit terrein gezien de ligging, de financiële haalbaarheid en de grondprijs geen sociale woningbouw te plegen. Voor de VVD is dit geen zoeklocatie voor sociale woningbouw.

Mevrouw Poppe informeert of dit is, omdat het midden in de natuur ligt en de VVD denkt dat mensen met weinig geld niet in de natuur kunnen wonen.

De heer Germis antwoordt, dat mensen met weinig geld er wellicht wel kunnen wonen. Op grond van de stichtingsprijzen op een dergelijke A-locatie zal dit terrein naar verwachting van de VVD niet geschikt zijn voor sociale woningbouw, waarvoor andere stichtingsnormen gelden.

Mevrouw Noordenbos merkt op dat zij om die reden heeft voorgesteld, dat de provincie en de gemeente met het Rijk gaan praten of het, gezien het duidelijk tekort aan sociale woningbouw, mogelijk is de grond via een moreel pardon voor een lagere prijs aan te bieden.

De heer P. van Leeuwen krijgt, op grond van de opmerking over de grondprijs, de indruk dat de VVD kennelijk over meer informatie beschikt. Het lijkt de SGP de meest gangbare weg om conform het betoog van de SP te kijken wat de grond moet gaan kosten en op basis daarvan te beoordelen wat daar al dan niet kan worden gebouwd.

Mevrouw Eijsbroek beveelt de passage onder het beleid/beoogd effect onder de aandacht aan. Daarin staat o.a. te komen tot een zodanige herbesteding van de marinierskazerne, dat de nieuwe functies bijdragen aan de doelen van het provinciaal ruimtelijk beleid. Wellicht dat daarover de discussie dan nog eens goed moet worden gevoerd.

Mevrouw Hoek informeert hoe de rode contour loopt.

Mevrouw Chidi merkt op dat de lijn voor de burgerparticipatie D66 verheugt. Geïnformeerd wordt welk gewicht de uitkomst van die burgerparticipatie krijgt. Voorts is de vraag welke burgers/groep mee participeren. Tot slot wordt gevraagd of er op voorhand zaken zijn die de provincie absoluut niet wil op dat terrein, zodat daarover ook niet hoeft te worden gesproken.

Gedeputeerde Van den Berg merkt, zonder dit te willen goedpraten, op dat zeven jaar wachttijd voor meerdere gemeenten in de provincie geldt en in sommige gevallen zelfs nog langere wachttijden. Het is aan partijen in de regio om aan te geven/tonen welke woningbehoefte er is.

De provincie zal, als zij erbij betrokken raakt, wel vragen hoe het zit met de sociale woningbouw in deze regio.

Spreker memoreert dat in juli een intentieovereenkomst is getekend om de ontwikkeling op het terrein van de marinierskazerne samen te gaan doen. Eind 2016 moet de intentieovereenkomst eventueel overgaan in een samenwerkingsovereenkomst. De ontwikkeling wordt gefinancierd door het Rijksvastgoedbedrijf, waarvan de grond nog is. Op grond van de herallocatieregeling komt er een moment, dat de grond wordt aangeboden; eerst aan de gemeente, vervolgens aan de provincie en de waterschappen en dan aan het Rijk. De eis die daarbij wordt gesteld, is dat de grond tegen een marktconforme prijs moet worden overgedragen. De marktprijs wordt bepaald door wat er op dit moment kan, wat de potentie van het gebied is en wat men daar wil toestaan.

Spreker is op de hoogte van de mogelijkheid van het aanvragen van een moreel pardon. Hij zal echter moeten nagaan of dat in dit verband ooit tot een succes heeft geleid.

Desgevraagd door de heer P. van Leeuwen bevestigt spreker dat er een sturingsmoment is ten aanzien van al dan niet op het terrein kan/mag. De waarde van de grond wordt bepaald door wat er op dit moment kan. Het Rijksvastgoedbedrijf stelt een ontwikkelingsvisie op ten aanzien van wat men daar wil toestaan. Dit gebeurt samen met de gemeente en de provincie; op grond van een in de raad van de gemeente Utrechtse Heuvelrug aangenomen motie worden hierbij eveneens de burgers betrokken. De reikwijdte van de burgerparticipatie is spreker niet bekend. In het kader van de ontwikkelingsvisie kan de provincie wel invloed uitoefenen in de zin van wie zij wil horen. Er zijn nog geen afspraken gemaakt over welke gewicht wordt toegekend aan de burgerparticipatie als zodanig.

Het klopt dat de waardebepaling ook wordt bepaald door wat provincie c.q. gemeente daar wil. Er zal niet iets worden gebouwd, dat niet kan worden verkocht noch zal er een ongewenste functieverandering worden toegevoegd omdat het gebied deels in de EHS ligt. Over dat deel dat is bebouwd, kunnen afspraken worden gemaakt.

Het antwoord op de vraag of het gebied nu al dan niet binnen de rode contour ligt moet spreker schuldig blijven. In het kader van de PRV wordt in ieder geval heroverwogen of en hoeveel van het gebied binnen de rode contour moet worden gelegd indien de provincie daar een ontwikkeling wil toestaan.

In de intentieovereenkomst staat vermeld dat, na ondertekening, binnen drie maanden een stuurgroep zal zijn geformeerd die op basis van de inhoud van de overeenkomst sturing gaat geven aan die uitwerking. Er is nog geen stuurgroep geformeerd. Spreker zegt toe de Staten binnen afzienbare tijd te informeren hoe dit proces zal worden vormgegeven, wie er in de stuurgroep zit, welke projectgroep daaronder draait en welke producten er tot eind 2016 worden opgeleverd om op basis daarvan zowel in de gemeente als in de provincie een besluit te kunnen nemen of in financiële zin wordt ingestapt.

De vraag wat op voorhand niet zou mogen worden ontwikkeld, wil spreker bij de stuurgroep neerleggen, omdat dit een inventarisatie vergt.

Mevrouw Noordenbos merkt op dat de opdracht, die met de aangenomen moties in juni aan het College is meegegeven, niet vrijblijvend is. Op grond daarvan wil de SP het College ertoe bewegen om datgene dat zij thans naar voren heeft gebracht wel mee te nemen.

Gedeputeerde Van den Berg wijst erop dat de opdracht in genoemde moties niet luidt, dat de provincie sociale woningen zal bouwen. Spreker heeft er ook enige moeite mee, dat de SP voorbij gaat aan datgene dat partijen behoren te doen en behoren uit te spreken. Als partijen constateren dat daar geen behoefte is aan sociale woningbouw, acht spreker het niet verstandig daar als doelredenering sociale woningbouw te gaan eisen.

Mevrouw Noordenbos wijst nogmaals op de zeven jaar wachttijd in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Volgens de SP is dat voldoende bewijs dat er wel vraag naar is.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af.

2.4 Statenvoorstel kadernotitie start herijking PRS en PRV

De voorzitter memoreert dat de commissie in een eerdere vergadering input heeft geleverd aan het College. Het College heeft die verwerkt in de kadernotitie, die thans voor een oriënterende bespreking voorligt zodat in de Statenvergadering een standpunt kan worden gevormd.

Mevrouw Arissen memoreert de vrij lange bijdrage van de PvdD bij de vorige bespreking. Daarbij heeft de PvdD het vooral gehad over de megamorfose van het landschap en haar zorgen daaromtrent. Dat ziet de PvdD niet terug in de verdere verwerking. Spreekster kondigt aan dat de PvdD zich daarop in toekomstige besprekingen verder zal richten.

Mevrouw Ens memoreert dat de VVD in de commissievergadering van 7 september jl. heeft gevraagd naar de conclusies van de ambtelijke consultaties. Tot op heden is daarover nog niets vernomen. Wellicht kan thans worden aangegeven wat inmiddels uit de gemeenten is teruggekregen en of de insteek om de herijking klein te houden ook gemeentelijk wordt onderschreven.

Overigens is aangegeven, dat de VVD de koppeling van ruimtelijke- en economische ontwikkelingen van belang acht. Het gegeven dat de provincie toe wil naar uitnodigingsplanologie biedt daartoe in de visie van de VVD een mooie aanleiding bv. voor ondernemers die iets op bedrijfsterreinen willen ondernemen als het om herontwikkeling gaat. De VVD ziet graag dat er ruimte is voor goede ideeën en om plannen te realiseren. Een ander voorbeeld kan zijn, dat agrariërs een bedrijf op een eigentijdse manier willen vormgeven, andere activiteiten willen ontplooiën en dat ze daarin nieuwe keuzes kunnen maken. De VVD informeert of dit in de visie van GS mogelijkheden zijn om economische ontwikkelingen in de provinciale ruimtelijke plannen te integreren.

De VVD hecht voorts veel waarde aan de manier waarop de kernrandzones worden vormgegeven ter versterking van de gebouwde omgeving en het landelijk gebied. Indien de VVD dit goed leest, worden deze integraal meegenomen. Wat daarover komt, wacht de VVD met belangstelling af.

In het voorliggende stuk wordt het thema gezonde leefomgeving omschreven. Geïnformeerd wordt welke ruimtelijke component er aan gezonde leefomgeving zit. Wat in het stuk staat, heeft met name te maken met mobiliteit en dan in de zin van hinderen of belemmeren van mobiliteit. Dit kan in de visie van de VVD niet de bedoeling van een PRS zijn. Verzocht wordt om een nadere toelichting.

In een passage onder de pijler vitale dorpen en steden staat, dat de provincie de rode contouren gaat herijken. Dat kan aan de hand van vastgestelde ruimtelijke plannen van gemeenten zijn. Verzocht wordt om een nadere toelichting. De VVD neemt aan, dat er geen plannen zijn die de rode contouren te buiten gaan op dit moment. Op grond daarvan kan de VVD zich voorstellen dat het aanpassen van de rode contouren alleen betekent, dat ze minder ruim kunnen worden geïnterpreteerd in de toekomst.

De VVD verwacht op basis van de thans voorliggende kadernotitie dat de provincie iets minder gaat regelen en dat dit de doorwerking naar de gemeenten heeft dat zij in hun structuurvisies tot de invoering van de Omgevingswet wat meer vrijheden kennen. De VVD juicht dat toe.

De heer P. van Leeuwen spreekt zijn waardering uit voor het feit dat hetgeen op 7 september jl. is meegegeven zo snel is verwerkt en heeft geresulteerd in het voorliggende stuk dat op 22 september jl. is uitgebracht. De SGP informeert wat de invloed van de commissie indertijd is geweest op dit stuk.

De SGP wacht overigens het verdere proces met belangstelling af en zal heel kritisch blijven op de mogelijkheden die er nu zijn voor de agrariërs. De SGP staat op het standpunt dat dit minimaal in stand moet blijven en wellicht nog wat meer moet worden.

Mevrouw Broere constateert, dat er goed is geluisterd naar de opmerkingen die in de vorige commissievergadering zijn gemaakt.

Het verheugt de PVV, dat bekeken gaat worden of het experiment bij het eiland van Schalkwijk ook van toepassing kan zijn voor andere gebieden.

Met betrekking tot binnenstedelijk wonen staat de PVV op het standpunt, dat de druk die op de woningmarkt komt niet moet worden vergeten. Het percentage van 80% binnenstedelijk blijven acht de PVV in dat kader niet haalbaar. Bekeken zal moeten worden hoe daarmee in de toekomst wordt omgegaan. Dat wordt een grote opdracht.

De PVV meent dat op de Energietransitie ook een BOB-model wordt losgelaten. De PVV pleit ervoor er in Den Haag op aan te dringen de opgave voor alleen maar windmolens los te laten en toe te staan dat daarvoor alternatieven kunnen worden geboden.

Het verheugt de PVV dat er goed geluisterd gaat worden naar de wensen van de gemeenten en dat zij meer inspraak krijgen in hun eigen rode contouren.

Spreekster deelt tot slot mede, dat de PVV zich kan vinden in de inhoud van de voorliggende kadernotitie.

De heer De Heer deelt mede dat de ChristenUnie in grote lijnen instemt met de startnotitie en zich kan vinden in de lijst van thema's en opgaven die worden opgepakt bij deze herijking:

- de leegstand van kantoren en het aanpakken van bedrijventerreinen;
- het voortvarend aanpakken van het Detailhandelsbeleid;
- knooppuntenontwikkeling. Dat speelde een grote rol in het advies van de Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit en de ChristenUnie staat op het standpunt, dat op multimodale knooppunten provinciale regie nodig is;
- de Hoofd fietsroute kaart;
- de bodemdaling in het Groene Hart.

Er is een aantal punten dat minder prominent wordt genoemd, waarvoor de ChristenUnie aandacht vraagt. Het Delta-programma wordt wel genoemd m.n. de waterveiligheid maar klimaatadoptatie, de meekoppel kansen voor natuur en recreatie worden minder uitdrukkelijk genoemd. Die spelen wel een grote rol in het BWM-plan, dat van tevoren wordt vastgesteld. De ChristenUnie gaat er vanuit dat eventuele ruimtelijke consequenties vanuit het BWM-plan worden vertaald in de PRS.

Voorts memoreert spreker de vier openstaande moties, waarover hij bij de Termijnagenda al iets heeft gezegd:

- de Oude Hollandse Waterlinie wordt amper genoemd terwijl daarover wel bij de vorige PRS een motie is aangenomen;
- de Soestereng;
- het aanpassen van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur als het gaat over agrarisch erfgoed op de Heuvelrug;
- het systeem voor natuurcompensatie.

De ChristenUnie gaat er vanuit, dat deze moties worden meegenomen.

Mevrouw Hoek vestigt de aandacht op het meetbaar/beoogd beleidseffect (blz. 1 van het Statenvoorstel). Daarin staat dat de herijking van de PRS en PRV tot doel heeft dat de provincie eind 2016 weer beschikt over een gedragen actuele, integraal afgewogen en digitaal verankerd ruimtelijk beleidskader met bijbehorende verordening. Geïnformeerd wordt of met 'gedragen' draagvlak wordt bedoeld.

Als in de herijking ook gebieden in met name de agrarische sector worden aangepast dan wel anders worden ingericht hecht 50PLUS eraan, dat het participatieproces van eigenaren/gebruikers heel serieus wordt genomen.

De heer Boerkamp spreekt zijn waardering uit voor het uitgebreide overzicht van punten die kunnen worden meegenomen in de herijking; met nadruk op 'kunnen', omdat het behoorlijk wat trajecten zijn die nu parallel gaan lopen met de vraag of dit nu past in de strakke planning en wat er gebeurt als onderwerpen toch vertraging oplopen.

Het herijken van de rode contouren suggereert dat het een doel op zich is, terwijl het de consequentie zou moeten zijn van andere opgaven (woningbouw of eerdere toezeggingen die zijn gedaan). Nu suggereert het wellicht een uitnodiging aan gemeenten om met wensen te komen waar de rode contour opgerekt zou kunnen worden. Geïnformeerd wordt hoe deze opgave is bedoeld.

Voorts wordt geïnformeerd hoe GS ter aanvulling op de uitnodigingsplanologie een meer regisserende rol zien.

Tot slot wordt geïnformeerd of het concept nog terugkomt in de Staten alvorens de Visie ter inzage wordt gelegd.

De heer Van Muilekom deelt mede dat de PvdA zich aansluit bij de waarderende woorden voor het voorliggende stuk, waarin veel gemaakte opmerkingen zijn verwerkt.

De PvdA vraagt zich wel af of er nog een focus is.

Voorts informeert de PvdA naar de mogelijkheid van tijdelijke bestemmingen als de urgentie groot is en wat er in dat geval dan al dan niet zou kunnen.

Met betrekking tot thema's/opgaven, die dicht bij provinciegrenzen liggen, wordt geïnformeerd hoe dat met buurprovincies wordt geregeld.

Mevrouw Dorrestijn memoreert dat bij de vaststelling van de PRS in 2013 is afgesproken, o.a. met veel gemeenten waarbij bv. niet werd ingestemd met locaties, dat dit bij de herijking opnieuw zou worden afgewogen. Het CDA is voorstander van het voeren van een consistent beleid. Er zal derhalve goed moeten worden gekeken wat er in het verleden is afgesproken en daaraan zal dan ook tegemoet moeten worden gekomen.

Het CDA schrok enigszins van het feit dat er o.a. bij de bestuurlijke dilemma's in het Statenvoorstel aandacht wordt gevraagd voor de tijd. De tijd is ingekort. Dat zal ongetwijfeld nodig zijn met het oog op de Omgevingsvisie, waarover een proces is afgesproken. Het mag echter niet zo zijn dat hierdoor op de kwaliteit van de inspraak wordt ingeboet. Dat vindt het CDA een belangrijk aandachtspunt, dat zij veilig wil stellen. Er mogen geen onderwerpen tussen wal en schip vallen dan wel worden gemengd.

Over de Omgevingsvisie is in 2014 eveneens een proces afgesproken. Thans wordt wel aangegeven hoe op de Omgevingsvisie wordt geanticipeerd. Het CDA pleit er echter voor dit nog een keer te agenderen om te kijken of hetgeen is afgesproken in PS voor deze Statenperiode nog steeds actueel is dan wel aanpassing behoeft en hoe het traject van de Omgevingsvisie wordt ingegaan. Het loopt hier parallel aan en het CDA acht het van belang dat een en ander goed in elkaar wordt gevlochten.

De heer Kroon plaatst namens GroenLinks de volgende opmerkingen en vragen.

- In paragraaf 2.1. wordt bij de prioritaire keuzes gesproken over het inzetten op de binnenstedelijke ontwikkeling en het behoud ter versterking van het kwaliteit van het landelijk gebied. Zo staat het ook in de huidige PRS. Geïnformeerd wordt of hierbij ook wordt meegenomen wat de consequenties zijn van deze focus op de binnenstedelijke ontwikkeling. In veel gemeenten lopen de discussies hierover hoog op, omdat het vaak ten koste gaat van de kwaliteit van de leefomgeving. De vraag is welke rol de provincie hierin zou kunnen spelen; ook als het gaat om de regionale woonopgave dan wel -behoefte.
- Geïnformeerd wordt of het College eveneens de brief van de NMU heeft ontvangen. De eerste twee van de drie daarin genoemde aandachtspunten zijn wat GroenLinks betreft redelijk geborgd in het voorliggende stuk. Het derde punt over de kwaliteit van het landschap verdient in de visie van GroenLinks nog wel wat extra aandacht. De NMU geeft nl. aan dat de landschappelijke kwaliteit onder druk staat door de schaalvergrotingen in de landbouw. Geïnformeerd wordt of het College dat ook zo ziet en of dit geen reden is om het onderwerp eventueel mee te nemen in de herijking.
- Met betrekking tot de verwerking van de motie in de Termijnagenda 'Utrecht staat voor afspraken Windenergie I' uit 2013 wordt geïnformeerd of ervan uitgegaan mag worden, dat hetgeen in de paragraaf Energietransitie van de kadernota staat beschreven ook de uitwerking van deze motie bevat.
- De ontwikkelmogelijkheden die in de PRS zijn opgenomen voor de kernrandzones zijn bedoeld om de ruimtelijke kwaliteit van die kernranden te versterken en uiteraard niet om een manier te vinden voor gemeenten om extra bouwmogelijkheden te krijgen buiten de rode contour. Ruimtelijke kwaliteit is daarbij derhalve het uitgangspunt. De tekst op blz. 11 (vnl. aan het einde van de alinea) suggereert dat de eisen voor kleinschalige ontwikkelingen, die plaatsvinden in de kernrandzone, erg zwaar zouden zijn. Volgens GroenLinks gaat dat voorbij aan het feit, dat voorheen helemaal niets mocht buiten de rode contour. Het is in haar visie derhalve wat vreemd om te stellen dat de eisen zwaar zouden zijn aangezien de kernrand ook belangrijk is voor de leefbaarheid in een kern. Het provinciaal beleid stelt gemeenten dan ook in staat om in de kernrand ruimtelijke kostendragers toe te staan, maar alleen als de ruimtelijke kwaliteiten daarop per saldo vooruit gaan. Verzocht wordt om een bevestiging dat het uitgangspunt nog steeds is, dat de ontwikkelmogelijkheden in de kernrandzone uitsluitend dienen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en niet dat de ruimtelijke kwaliteit een voorwaarde is voor ontwikkelmogelijkheden in de kernrandzone. In de visie van GroenLinks is dat nl. de omgekeerde redenering en niet het doel van de ontwikkelmogelijkheden die er in de kernrandzone liggen.

Mevrouw Noordenbos vestigt de aandacht op de opgaven in de pijler vitale dorpen en steden (blz. 8). Daarin staat: "Voor 'Utrecht Topregio' moeten de vestigingsfactoren sterk en kwalitatief hoogwaardig zijn. Daarom besteden we bij de herijking aandacht aan goede woonmilieus en voldoende en kwalitatief goede vestigingsmogelijkheden voor bedrijven en instellingen."

De SP informeert waar nu expliciet de belangen staan beschreven van de lagere- en middeninkomens en van bv. de kleine zelfstandigen. Een Top heeft ook een onderlaag. Het is niet zo dat de Top die onderlaag draagt; die onderlaag draagt de Top. De SP is van mening dat dit beter moet worden benoemd.

Voor het overige vindt de SP grond een heel waardevol product. Er is wat er is; er kan niet meer grond worden bijge maakt. De SP acht derhalve van belang, dat de bewoners van de provincie Utrecht invloed kunnen blijven uitoefenen op het gebruik van de grond. Het algemeen belang van alle inwoners is het best gewaarborgd binnen de overheden, zoals de provincie en de gemeenten. De SP is op grond hiervan in deze geen groot voorstander van het experimenteren met verantwoordelijkheden naar de private sector.

Gedeputeerde Van den Berg zegt toezending van het resultaat van de ambtelijke consultaties toe. Een aantal van de eerste reacties is concreet verwerkt in het voorliggende stuk.

Er wordt gekeken naar economische transformatie en ruimte voor economische ontwikkelingen op die plekken waar verkleuring gewenst is. Economische- en ruimtelijke ontwikkelingen zijn echter mede afhankelijk van een aantal andere factoren w.o. het ontstaan van eventuele mobiliteitsbewegingen als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen.

De kernrandzone is een mooi instrument, maar daar waar grenzen worden getrokken ontstaat per definitie discussie. In het Coalitieakkoord is wat verruiming aangegeven over de wijze waarop naar de kernrandzones zou kunnen worden gekeken; echter niet in de zin dat dit betekent dat daar ook zou moeten worden gebouwd.

De volgorde is kwaliteit toevoegen en als daarvoor eventueel bebouwing nodig is, dan is dat de drager voor de kwaliteitsopvatting over die kernrandzone; niet andersom. Nu blijft altijd arbitrair wat kwaliteit is en waar de kernrandzone begint en eindigt, maar dat zijn de gesprekken die juist met de gemeenten worden gevoerd. Conform de gemaakte afspraken gaat de provincie zeker in gesprek met de gemeenten over eventuele wijziging van onlogica in het kader van de rode contouren.

Naar een gezonde leefomgeving wordt nadrukkelijk gekeken, ook naar de ruimtelijke impact daarvan.

Mobiliteit is een van de zwaarste milieubelastingen in de provincie Utrecht. Dat geldt voor zowel de wegen, de vaarwegen als de spoorwegen maar ook in het landelijk gebied en de bestaande stedelijke omgeving. Spreker kan zich voorstellen dat geprobeerd wordt dat probleem aan te pakken. Ruimtelijk betekent dat het stapelen van een aantal criteria zoals geluid, licht, benzeen, fijnstof. Gezondheid en een gezonde leefomgeving zijn belangrijke items. Dat zou ertoe kunnen leiden, dat er maatregelen in ruimtelijke sfeer moeten worden getroffen in de vorm van bv. zonen; de Staten zijn daar echter bij.

Plannen van gemeenten rondom de rode contouren zullen er altijd zijn. De provincie gaat in deze altijd het gesprek met gemeenten aan over plannen net buiten de rode contour en/of in een kernrandzone en bekijkt of de aangedragen problematiek het voorleggen van een aanpassing aan de Staten rechtvaardigt; de Staten besuitend uiteindelijk.

Er zijn nogal wat opmerkingen van de commissie verwerkt w.o. afstemming met de Omgevingswet, geen BOB, niet een heel rondje langs de velden, zoveel mogelijk blijven bij datgene dat al eerder is vastgesteld maar accenten leggen bv. op de Energietransitie.

De parallelle trajecten aan de PRS zoals het BWM-plan, maar bv. ook de Kantorenvisie die nog door de Staten moet worden vastgesteld, worden allemaal op elkaar afgestemd.

De openstaande moties worden meegenomen.

In reactie op de vraag van 50PLUS antwoordt spreker 'gedragen' te vertalen in 'draagvlak'.

Ter zake van de uitnodigingsplanologie zijn er enkele voorbeelden w.o. het eiland van Schalkwijk maar FoodValley in feite ook. Het gaat erom dat binnen een aantal randvoorwaarden wat organisch kan worden ontwikkeld maar wellicht ook wat regelgeving kan worden ontbost in de vorm van vier corner vlaggen en het predicaat experimenteel om te kijken of er samen met gemeenten en partijen in dat gebied ruimte kan worden gevonden om iets te ontwikkelen dat niet per definitie storend is of contrair met het provinciaal beleid maar wel wenselijk is in die omgeving. Daarmee wil de provincie wel verder experimenteren als sturingsfilosofie.

Het concept wordt nog aan de commissie voorgelegd alvorens dit ter inzage wordt gelegd.

Er is bewust aangegeven dat er iets met de stedelijke agglomeraties moet worden gedaan. Er is geen Vinex- beleid meer en geconstateerd wordt, dat stedelijk beleid en stedelijke woningbehoefte nog steeds urgent is en manifester wordt. Dat betekent dat de drukte met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen daar groter wordt. De provincie zal daar zeker bij zijn, maar is niet de eerst aangewezen om daarover allerlei opvattingen te hebben. De provincie houdt zich in dit kader wel aan de PRS in de zin van datgene, dat niet limitatief is, mag binnen de rode contouren binnen het stedelijk gebied worden gehuisvest; bij ontwikkelingen buiten de stadskern bekijkt de provincie de woningbehoefte; dat wordt limitatief gemaakt. De woningbehoefte houdt naar verwachting aan. Er zal goed in de gaten moeten worden gehouden welke regio's nu al dan niet gaan groeien en waar die woningbehoefte neerslaat. Dat accent zal met name plaatsvinden in de PRS, de stedelijke ontwikkelingen als zodanig; de contramal daarvan is een tweede pijler nl. dat voorgestaan wordt de leefbare kernen te handhaven en alles wat er tussen zit enigszins leefbaar i.c. groen te houden.

GS hebben de brief van de NMU ontvangen. Met betrekking tot de landschappen en de landschappelijke kwaliteit komt de provincie met de kwaliteitgidsen. De provincie maakt overigens geen onderscheid tussen landschappen. Wel wordt aangegeven dat de landschappelijke kwaliteit behouden moet blijven, ook in het geval dat er een ontwikkeling plaatsvindt. Of de kwaliteitgidsen voldoende handreiking bieden voor de gemeenten, waar het op dit moment ligt, is een vraag die spreker met de Staten in de PRS vorm wil geven. Daarbij is van belang dat die kwaliteit op niveau blijft. Spreker deelt derhalve enigszins de zorg van de NMU en GroenLinks in deze.

De aangenomen motie over Windenergie zal worden meegenomen in de uitwerking van de PRS.

Het is niet de bedoeling dat er een 'Top' is in de vorm van een punt, maar meer als beste regio ten opzichte van andere regio's. Daarmee is er geen stratificatie over hoog en laag. Wel als het gaat om welke condities er ruimtelijk nodig zijn om een Topregio te blijven. Dat betekent dat dit ook iets zegt over woningbouw en

-behoefte, groen, voorzieningenniveau, bereikbaarheid. Dat zijn allemaal condities die eraan bijdragen dat de economieën hier kunnen floreren en groeien, bedrijven zich kunnen vestigen en de werknemers bij die bedrijven gebruik kunnen maken van al die voorzieningen.

Grensoverschrijdende markten en/of belangen worden meegenomen. In het stakeholdersoverleg gaan buurprovincies meepraten over waar de kansen liggen en waar zij last dan wel gemak hebben van beoogde ruimtelijke vormgeving door de provincie Utrecht.

Aan tijdelijke bestemmingen zal ongetwijfeld aandacht worden besteed; ook in de kernrandzones alhoewel spreker in deze de nodige voorzichtigheid betracht, omdat het zo langzamerhand een placebo wordt voor alles.

Spreker onderschrijft dat ruimtelijke ontwikkeling voor de hele provincie heel veel behelst, maar dat is enigszins inherent aan het product. De focus is geformuleerd in een drietal, in het stuk genoemde, pijlers. Er moet een opvatting zijn over alle ruimtelijke componenten die van toepassing zijn op het grondgebied van de provincie Utrecht; er is een aantal zaken w.o. leefbaarheid, duurzaamheid in de breedste zin van het woord waarin m.n. aandacht wordt gevraagd voor Energietransitie; er zijn accenten gelegd op de binnenstedelijke ontwikkeling of het leefklimaat in de steden.

Onderschreven wordt dat het tijdspad kort is. In dat opzicht deelt spreker enigszins de zorg van het CDA. De provincie wil de herijking afgerond hebben voor de Omgevingsvisie. Dat mag echter niet ten koste gaan van de zorgvuldigheid. Op

grond daarvan is de consultatie gezocht in vormen van overleg met stakeholders, via internet en gesprekken met individuele gemeenten.

Naar aanleiding van een desbetreffende vraag van de heer Van Muilekom antwoordt spreker, dat de provincie zal scannen welke initiatieven en beelden er liggen bij andere provincies. Het Groene Hart kan bv. niet anders dan samen met andere provincies worden gedaan. Dat geldt eveneens voor de ruimtelijke inpassing van de Corridor A1, dat samen met de provincie Noord-Holland zal moeten worden bekeken. Een ander voorbeeld zijn de projecten rondom de windenergie. De daadwerkelijke invulling op gebiedsniveau vindt spreker eerder een uitwerking tussen provincie en samenwerkende gemeenten. Het voert in zijn visie te ver om eventuele kansrijke grensoverschrijdende gebiedsvisies in de PRS op te nemen.

Mevrouw Noordenbos merkt op dat bij een herijking ook wordt bekeken of iets goed is beschreven. In dat kader stelt de SP voor de passage over de Topregio anders te beschrijven in die zin dat duidelijk wordt dat de belangen van de lagere en midden inkomens en de kleine zelfstandigen ook met het houden van een Topregio worden meegenomen.

Gedeputeerde Van den Berg wijst erop, dat er ook niet staat beschreven dat het alleen voor de hoger opgeleiden is. Er wordt geen onderscheid gemaakt. In die zin vraagt hij zich af waarom dit expliciet zou moeten worden benoemd. De provincie brengt de condities op alle niveaus aan om een Topregio te zijn.

Mevrouw Noordenbos stelt voor dan de term 'op alle niveaus' daarin op te nemen; dat geeft al meer aan.

Gedeputeerde Van den Berg neemt dit mee.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af met de conclusie, dat de commissie ermee instemt dat dit een sterstuk kan zijn voor de Statenvergadering.

3. WATER/WONEN

Geen agendapunten.

4. TER INFORMATIE

4.1 Statenbrief bestuursovereenkomsten Zoetwater

4.2 Statenbrief gevolgen Raad van State uitspraak over vergunningen Natuurbeschermingswet 1998

4.3 Statenbrief Advies "Infrastructuur en Omgevingskwaliteit" van de onafhankelijke adviseur ruimtelijke kwaliteit

4.4. Statenbrief uitwerking motie 32B Groene Leerwerkbedrijven

4.5 Statenbrief motie aanhaken Deltaprogramma van 22 juni 2015

Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.